

ПРАВИЛА ПЕРЕВЕЗЕННЯ НАЛИВНИХ ВАНТАЖІВ

**Про внесення доповнення до наказу Мінтрансу від 21.11.2000 N 644
Наказ Міністерства транспорту України
від 18 квітня 2003 року N 299**

**Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
7 липня 2003 р. за N 558/7879**

Із змінами і доповненнями, внесеними
наказом Міністерства транспорту України
від 31 січня 2004 року N 54,
наказами Міністерства транспорту та зв'язку України
від 12 вересня 2005 року N 540,
від 25 листопада 2008 року N 1430,
від 1 грудня 2008 року N 1454,
від 5 листопада 2009 року N 1135,
наказами Міністерства інфраструктури України
від 8 червня 2011 року N 138,
від 21 березня 2012 року N 177,
від 5 листопада 2014 року N 565

Відповідно до пункту 4 Положення про Міністерство транспорту України, затвердженого Указом Президента України від 11.05.2000 N 678/2000 (із змінами і доповненнями), та статті 5 Статуту залізниць України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.04.98 N 457 (із змінами і доповненнями), **НАКАЗУЮ:**

1. Доповнити пункт 1 наказу Мінтрансу від 21.11.2000 N 644 "Про затвердження окремих розділів Правил перевезення вантажів", зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 24.11.2000 за N 861/5082 (із змінами та доповненнями, внесеними наказами Мінтрансу від 20.08.2001 N 542, від 28.05.2002 N 334, від 09.12.2002 N 873, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України відповідно 10.09.2001 за N 793/5984, 08.07.2002 за N 565/6853, 29.12.2002 за N 1030/7318), розділом "Правила перевезення наливних вантажів" (далі - Правила), що додається.

2. Державній адміністрації залізничного транспорту України (Федюшин Ю. М.):

2.1. Подати цей наказ в установленому порядку до Міністерства юстиції України для державної реєстрації.

2.2. Довести Правила, зазначені в цьому наказі, до відома працівників залізниць, підприємств, організацій, експедиторів та громадян, які користуються послугами залізничного транспорту.

2.3. Організувати вивчення Правил з причетними працівниками залізниць, взяти їх до керівництва та забезпечити виконання.

3. З моменту набрання чинності цим наказом вважати таким, що не застосовується на території України при перевезенні вантажів у внутрішньому сполученні, розділ 41 "Правил перевозок грузов", затверджених Міністерством шляхів сполучення СРСР 25.05.66.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на Державного секретаря Мінтрансу Е. Ф. Абдуллаєва.

Міністр

Г. М. Кірна

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Міністерства транспорту України
від 18 квітня 2003 р. N 299
Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
7 липня 2003 р. за N 558/7879

ПРАВИЛА ПЕРЕВЕЗЕННЯ НАЛИВНИХ ВАНТАЖІВ

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Застосування Правил

1.1.1 Ці Правила поширюються на перевезення вантажів наливом залізничним транспортом України і є обов'язковими для працівників залізничного транспорту, відправників і одержувачів, підприємств, організацій, громадян, а також для транспортно-експедиційних підприємств, які обслуговують відправників і одержувачів.

(абзац перший підпункту 1.1.1 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства інфраструктури України від 05.11.2014 р. N 565)

Абзац другий підпункту 1.1.1 виключено

(згідно з наказом Міністерства інфраструктури України від 05.11.2014 р. N 565)

1.1.2 Терміни, що використовуються в цих Правилах, мають таке значення:

аварійна картка - документ установленої форми, що регламентує первинні оперативні дії працівників залізничного транспорту та спеціальних формувань, причетних до ліквідації наслідків аварійних ситуацій з небезпечними вантажами при перевезенні їх магістральним залізничним транспортом;

аварійна ситуація - умови, які відмінні від умов нормального перевезення вантажів, пов'язані із загоранням, витіканням, розсипанням небезпечного вантажу, пошкодженням тари або рухомого складу з небезпечним вантажем і які можуть призвести чи призвели до вибуху, пожежі, отруєння, опромінення, опіків, захворювання, обмороження, загибелі людей і тварин, небезпечних для природного середовища наслідків, а також випадки, коли в зоні аварії на залізниці виявилися вагони, контейнери або вантажні місця з небезпечними вантажами;

вагон бункерного типу (далі - бункерний напіввагон) - вантажний вагон, призначений для перевезення наливних вантажів, кузов якого складається з декількох вертикальних бункерів;

вагон спеціальний (спеціалізований) - вагон, що має спеціальну конструкцію, пристрої та устаткування і призначений для перевезення однієї або кількох груп вантажів, які близькі за своїми властивостями;

вагон-цистерна (далі - цистерна) - вагон, призначений для перевезення рідин, скраплених газів, порошкоподібних сипких вантажів, у якого кузовом вагона є спеціальний резервуар (котел) циліндричної або іншої форми;

вантаж наливний - вантаж у рідкому стані, який перевозиться наливом у цистернах, бункерних напіввагонах і контейнерах-цистернах;

вантаж небезпечний - речовини, матеріали, вироби, відходи виробничої та іншої діяльності, які внаслідок притаманних їм властивостей за наявності певних факторів можуть під час перевезення спричинити вибух, пожежу, пошкодження технічних засобів, пристроїв, споруд та інших об'єктів, заподіяти матеріальні збитки та шкоду довкіллю, а також призвести до загибелі, травмування, отруєння людей, тварин і які за міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, або за результатами випробувань у

встановленому порядку залежно від ступеня їх впливу на довкілля або людину віднесено до одного з класів небезпечних речовин;

випробувальний надлишковий тиск - максимальний надлишковий тиск усередині цистерни при її випробуванні;

запірно-пломбувальний пристрій (ЗПП) - пломба в єдиній конструкції з пристроєм для пломбування;

контейнер-цистерна (танк-контейнер) - спеціалізований контейнер з герметичною ємкістю для рідин, газів, порошкоподібних або сипких вантажів, що не злежуються, конструкція якого складається з двох основних частин: каркаса, обладнаного верхніми і нижніми кутовими фітингами, і цистерни або цистерн, які закріплені в каркасі, а також арматури;

цистерна (частина контейнера-цистерни) - ємкість з арматурою (люки, запобіжні пристрої, труби, затвори, кришки і т. ін.), призначена для перевезення вантажу;

легкозаймисті рідини - рідини, які здатні займатися від короткочасної (до 30 сек.) дії джерела запалювання з низькою енергією (полум'я сірника, іскра, тліюча сигарета і т. ін.);

максимальний допустимий робочий надлишковий тиск - надлишковий тиск, який не повинен бути перевищений при експлуатації цистерни або контейнера-цистерни;

незаповнений об'єм - частина повної місткості цистерни, не заповнена рідиною, що перевозиться, виражена у відсотках від місткості;

номер ООН - порядковий номер, наданий небезпечному вантажу або групі подібних за властивостями небезпечних вантажів на основі Рекомендацій Комітету експертів Організації Об'єднаних Націй з перевезення небезпечних вантажів (документ ST/SG/AC.10/1/Rev./10).

1.1.3 Вантажі, що перевозяться наливом, поділяються на безпечні, які транспортуються з дотриманням загальних умов, і небезпечні, для яких, крім загальних умов, повинні виконуватися спеціальні умови, передбачені цими Правилами та Правилами перевезення небезпечних вантажів, затвердженими наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 N 1430, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 26.02.2009 за N 180/16196 (далі - Правила перевезення небезпечних вантажів).

(підпункт 1.1.3 у редакції наказу Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 р. N 1430, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 05.11.2009 р. N 1135)

1.1.4 До перевезення залізничним транспортом приймаються наливні безпечні вантажі, викладені в Алфавітному покажчику (додаток 1 до цих Правил).

(пункт 1.1.4 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 12.09.2005 р. N 540, у редакції наказу Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 р. N 1430, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства інфраструктури України від 05.11.2014 р. N 565)

1.1.5 Рідкі вантажі наливом в цистернах, контейнерах-цистернах і бункерних напіввагонах до перевезення в прямому змішаному сполученні не приймаються.

1.1.6 Підпункт 1.1.6 виключено

(згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 р. N 1430)

1.1.7 Підпункт 1.1.7 виключено

(згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 р. N 1430)

1.2 Оформлення перевізних документів

1.2.1 Відправник повинен надати станції відправлення на кожну відправку наливного вантажу накладну (комплект перевізних документів), заповнену у відповідності до Правил оформлення перевізних документів, затверджених наказом Міністерства транспорту України

від 21.11.2000 N 644 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 24.11.2000 за N 863/5084.

1.2.2 Підпункт 1.2.2 виключено

(згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 р. N 1430)

1.2.3 Підпункт 1.2.3 виключено

(згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 р. N 1430)

1.2.4 Підпункт 1.2.4 виключено

(пункт 1.2.4 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 01.12.2008 р. N 1454, виключено згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 р. N 1430, у зв'язку з цим пункт 1.2.5 вважати пунктом 1.2.2)

1.2.2 На кожний завантажений контейнер-цистерну відправник оформляє перевізні документи у відповідності до Правил перевезення вантажів у спеціальних та спеціалізованих контейнерах відправників і одержувачів, затверджених наказом Міністерства транспорту України від 21.11.2000 N 644 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 24.11.2000 за N 872/5093.

1.2.6 Підпункт 1.2.6 виключено

(згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 р. N 1430, у зв'язку з цим пункти 1.2.7 - 1.2.9 вважати відповідно пунктами 1.2.3 - 1.2.5)

1.2.3 Порожні цистерни, бункерні напіввагони після зливу направляються в пункти наливу за перевізними документами або за пересильними накладними форми ГУ-27-дс і ГУ-27-дт (додатки 2 і 3).

Порожні власні та орендовані цистерни перевозяться за перевізними документами. Порожні спеціалізовані власні та орендовані цистерни, контейнери-цистерни після вивантаження небезпечних вантажів пломбуються одержувачем.

(абзац другий пункту 1.2.3 із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства транспорту та зв'язку України від 12.09.2005 р. N 540, від 25.11.2008 р. N 1430)

Перевезення порожніх власних (оренованих) цистерн з надлишковим тиском або залишками небезпечного вантажу, які допускаються нормативними документами на ці цистерни або вантаж, здійснюється на умовах, які встановлені правилами перевезення небезпечних вантажів. У перевізних документах на порожні цистерни відправник (одержувач вантажу) у графі 20 "Найменування вантажу" зазначає:

"Порожня власна цистерна (найменування власника) після перевезення

_____ ,
(вказуються ідентифікаційний номер безпеки, номер ООН, найменування вантажу, номер зразка знака безпеки, група пакування, номер аварійної картки)

що прибула за накладною N _____

із станції _____ ,

(вказуються станція і залізниця відправлення вантажу)

злита повністю (вказується дата зливу), неочищена повертається власнику (направляється до пункту навантаження, у ремонт)".

Відправник (одержувач) вантажу також проставляє відомості про безпеку, передбачені для вантажу, що перевозився.

(абзац третій пункту 1.2.3 в редакції наказу Міністерства транспорту України від 31.01.2004 р. N 54, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 12.09.2005 р. N 540,

Товариство з обмеженою відповідальністю "Науково-технічне транспортне підприємство "Райдо"

(+38 (057) 754-72-11, www.raido.org.ua)

у редакції наказу Міністерства
інфраструктури України від 08.06.2011 р. N 138)

Якщо після вивантаження порожні власні (орендовані) цистерни очищалися (промивалися, дезінфікувалися), одержувач у графі 20 "Найменування вантажу" зазначає "Порожня власна цистерна (найменування власника)", далі зазначаються номер ООН та найменування вантажу, що перевозився останнього разу, а також інформація: "Цистерна очищена (промита, продезінфікована), безпечна направляється до пункту навантаження (у ремонт)".

(абзац четвертий пункту 1.2.3 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства транспорту та зв'язку України від 12.09.2005 р. N 540,
у редакції наказу Міністерства
інфраструктури України від 08.06.2011 р. N 138)

На перевезення порожніх цистерн після зливу світлих нафтопродуктів одержувач складає пересильні накладні форми ГУ-27-дс, а на перевезення бункерних напіввагонів і порожніх цистерн після зливу темних нафтопродуктів - пересильні накладні форми ГУ-27-дт. Перевезення непромитих цистерн здійснюється на умовах перевезення вантажів, що перевозилися в них до зливання; у пересильній накладній у графі "Найменування вантажу, який було злито з цистерни" зазначаються: код вантажу, найменування вантажу, номер ООН, знаки небезпеки (додатковий знак небезпеки зазначається в дужках), номер аварійної картки, у верхній частині накладної проставляються відомості та штампелі про небезпеку, знаки небезпеки на цистерні повинні бути добре видимі.

(абзац п'ятий підпункту 1.2.3 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 р. N 1430)

У пересильних накладних на порожні цистерни і бункерні напіввагони, вивантажені організаціями Міністерства оборони, Служби безпеки, Держкомкордону та Міністерства внутрішніх справ України, графі про найменування організації, що злила вантаж, міністерства (відомства), до системи якого вона входить, і про посаду агента одержувача вантажу не заповнюються, печатка або штампель одержувача не проставляється.

Пересильну накладну одержувач складає на кожну цистерну (бункерний напіввагон) і пред'являє її станції одночасно з повідомленням про закінчення зливу. Без пред'явлення пересильної накладної цистерни (бункерні напіввагони) станція не приймає і вони залишаються на платному простой у одержувача.

Одночасно з пересильною накладною одержувач заповнює корінець пересильної накладної, який залишається на станції відправлення порожнього вагона.

Станція, отримавши від одержувача пересильну накладну, перевіряє правильність її заповнення, наявність підпису і печатки (штампеля) одержувача в графі, що підтверджує повноту зливу і очищення цистерни.

Зворотний бік пересильної накладної, що містить результати огляду порожньої цистерни або бункерного напіввагона, заповнюється на станції нового навантаження.

1.2.4 У випадку виявлення на промивально-пропарувальному пункті цистерн і бункерних напіввагонів із залишками недозлитого вантажу більше допустимих норм складається акт (додаток 4). Цей акт разом з пересильною накладною, в якій робиться відповідна відмітка про його складання, направляється на залізницю зливу для розслідування і притягнення винних до відповідальності, а також є підставою для стягнення плати з одержувача за витрати, пов'язаних з очищенням та перебуванням цистерн (бункерних напіввагонів) під очищенням.

1.2.5 Відповідальність за правильність оформлення перевізних документів, у тому числі щодо назви вантажу, наявності відповідних знаків небезпеки, а також дотримання умов наливу, зливу і очищення цистерн, бункерних напіввагонів і контейнерів-цистерн покладається на відправника і одержувача. Відповідальність за правильне оформлення перевізних документів на порожні вагони і контейнери-цистерни, передбачені цими Правилами, покладається на одержувача.

1.3. Супроводження наливних вантажів

Супроводження наливних небезпечних вантажів провідниками відправника (одержувача) здійснюється згідно з вимогами правил перевезення небезпечних вантажів.

(пункт 1.3 у редакції наказу Міністерства інфраструктури України від 08.06.2011 р. N 138)

1.4 Вимоги до вагонів (контейнерів-цистерн), у яких перевозяться вантажі наливом

1.4.1 Перевезення рідких вантажів наливом у межах України здійснюється у цистернах і бункерних напіввагонах та у контейнерах-цистернах. Допускається здійснювати перевезення вантажів в орендованих цистернах згідно з їх спеціалізацією.

(абзац перший підпункту 1.4.1 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства інфраструктури України від 05.11.2014 р. N 565)

Конструкція і параметри цистерн і бункерних напіввагонів, які призначені для перевезення рідких вантажів наливом, мають відповідати вимогам стандартів (ДСТУ 3431-96 "Вагони вантажні. Терміни та визначення", ДСТУ 3445-96 (ГОСТ 10674-97) "Вагони-цистерни магістральних залізниць колії 1520 мм. Загальні технічні умови"), і забезпечувати схоронність вантажу та безпеку перевезення.

(абзац другий підпункту 1.4.1 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства інфраструктури України від 05.11.2014 р. N 565)

Характеристика цистерн і бункерних напіввагонів наведена в альбомі-довіднику "Грузовые вагоны колеи 1520 мм железных дорог СССР (М., Транспорт, 1989 г.)", в "Таблицах калибровки железнодорожных цистерн (М., Транспорт, 1980 и 1997 гг.)".

1.4.2 Для перевезення безпечних та небезпечних рідин і газів можуть використовуватись власні спеціалізовані контейнери-цистерни, передбачені стандартами (ГОСТ 26380-84 "Контейнеры специализованные групповые. Типы, основные параметры и размеры", ГОСТ 25290-82 "Контейнеры крупнотоннажные. Маркировочный код", ГОСТ 22377-77 "Контейнеры среднетоннажные. Маркировочный номер") і технічними умовами на дані вантажі.

1.4.3 Власні спеціальні (спеціалізовані) цистерни, контейнери-цистерни або орендовані відправником (одержувачем) мають бути приписані до станцій постійного навантаження (вивантаження).

Нові цистерни, контейнери-цистерни, що використовуються для перевезення небезпечних вантажів та відходів, повинні мати сертифікати відповідності, які надаються заводом-виробником на відповідність конструкції і технічного стану вимогам безпечного перевезення конкретного вантажу.

1.4.4 Залізничні цистерни поділяються на:

цистерни для перевезення нафтопродуктів:

з універсальним зливним пристроєм (трафарет "Бензин-нефть"), у тому числі цистерни з паровою оболонкою для в'язких вантажів та вантажів, які застигають (трафарет "Мазут"), а також з трафаретами "Бензин" і "Светлые нефтепродукты";

з верхнім зливом (без нижнього зливного пристрою), злив з яких провадиться через наливний люк (трафарет "Бензин");

цистерни для перевезення хімічних вантажів;

цистерни для перевезення харчових вантажів.

Нафтопродукти можуть перевозитися також у бункерних напіввагонах для перевезення бітуму.

Усі цистерни повинні мати трафарети згідно з п. 1.4.13 цих Правил.

1.4.5 Додаткові вимоги до цистерн і контейнерів-цистерн, які призначені для перевезення скраплених газів (працюють під тиском), наведені в технічній документації на цистерни.

(підпункт 1.4.5 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства інфраструктури України від 05.11.2014 р. N 565)

1.4.6 З метою попередження нагрівання газу вище розрахункової температури цистерни для скраплених газів можуть мати термоізоляцію або тіньовий захист.

До термоізоляції кожуха цистерни для криогенних рідин має бути прилаштована розривна запобіжна мережа.

1.4.7 У залізничній цистерні у верхній її частині має бути люк діаметром не менше 450 мм і поміст біля люка з металевими сходами з обох боків цистерни з прилаштованими поручнями.

На цистернах для скрапленого кисню, азоту та інших криогенних рідин улаштування помосту біля люка не обов'язкове.

1.4.8 На цистернах підприємство-виробник наносить клеймуванням такі паспортні дані:
найменування підприємства-виробника або його товарний знак;
заводський номер цистерни;
рік виготовлення і дата опосвідчення;
місткість (м³);
маса цистерни в порожньому стані (т);
величина робочого і пробного тиску;
клеймо відділу технічного контролю підприємства-виробника;
дата проведеного чергового опосвідчення.

На цистернах клейма повинні наноситись по колу фланця люка.

1.4.9 Періодичність технічних опосвідчень (зовнішній, внутрішній огляд і гідравлічне випробування) цистерн, які перебувають в експлуатації має відповідати вимогам, встановленим нормативно-технічною документацією на цистерни.

(підпункт 1.4.9 із змінами, внесеними згідно з наказом

Міністерства інфраструктури України від 05.11.2014 р. N 565)

1.4.10 На цистернах, призначених для перевезення скраплених газів, які викликають корозію, місця клеймування після нанесення паспортних даних повинні бути покриті антикорозійним безбарвним лаком.

1.4.11 На рамі цистерн має бути закріплена металева табличка з паспортними даними:
найменування підприємства-виробника або товарний знак;

заводський номер;

рік виготовлення;

маса цистерни в порожньому стані (т);

реєстраційний номер цистерни (вибивається власником цистерни після її реєстрації в центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці України);

(абзац шостий підпункту 1.4.11 із змінами, внесеними згідно з

наказом Міністерства інфраструктури України від 05.11.2014 р. N 565)

дата чергового опосвідчення.

1.4.12 Цистерни з нижнім і верхнім зливом можуть бути використані для перевезення різних нафтопродуктів згідно з додатком 1 до Правил і ГОСТ 1510-84 "Нефть и нефтепродукты. Маркировка, упаковка, транспортирование и хранение".

Цистерни повинні подаватися під завантаження тих вантажів, для перевезення яких вони призначені згідно з технічною документацією на цистерни.

Цистерни з трафаретами "Бензин" і "С" використовуються тільки для перевезення світлих нафтопродуктів. Використання цих цистерн під налив темних нафтопродуктів не дозволяється. Використання цистерн для перевезення інших вантажів у неспеціалізованих цистернах дозволяється Укрзалізницею на підставі висновку заводу - виробника. При цьому налив у цистерни повинен здійснюватися без перевищення їх вантажопідйомності, а заповнення котла рідиною має бути менше 20 % або більше 80 % його об'єму. Ця вимога не застосовується до рідин, у яких кінематична в'язкість при температурі 20° С складає не менше 2680 мм²/с, розплавлених речовин, у яких кінематична в'язкість при температурі наповнення складає не менше 2680 мм²/с, та вантажів з номером ООН 1963 "ГЕЛІЙ ОХОЛОДЖЕНИЙ РІДКИЙ" і номером ООН 1966 "ВОДЕНЬ ОХОЛОДЖЕНИЙ РІДКИЙ".

(абзаци другий, третій і четвертий підпункту 1.4.12 замінено абзацами другим і третім згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 р. N 1430, абзац третій підпункту 1.4.12 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 05.11.2009 р. N 1135, наказом Міністерства інфраструктури України від 08.06.2011 р. N 138)

Спеціально виділені (спеціалізовані) цистерни загального парку залізниць України для перевезення хімічних і харчових вантажів дозволяється використовувати під налив тільки тих вантажів, для яких такі цистерни призначені згідно з додатком 1 до цих Правил.

Власні спеціальні (спеціалізовані) цистерни, бункерні напіввагони або контейнери-цистерни використовуються для перевезення вантажів згідно з трафаретами на вагонах (контейнерах-цистернах).

1.4.13 Цистерни для перевезення нафтопродуктів повинні мати один з таких трафаретів: "Бензин-нафта", "Бензин", "Нафта", "Мазут", а спеціалізовані цистерни - точне найменування нафтопродукту.

Усі спеціальні (спеціалізовані) цистерни повинні мати відповідний колір котлів (кольорові смуги), знаки безпеки, а також трафарети про найменування вантажу. Фарбування цистерн, нанесення на них знаків безпеки, смуг і трафаретів про найменування вантажу повинні здійснюватись відповідно до цих Правил та Правил перевезення небезпечних вантажів, стандартів, технічних умов на виготовлення нових цистерн - підприємством-виробником, а тих, які перебувають в експлуатації, - їх власником або орендарем.

(абзац другий підпункту 1.4.13 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 05.11.2009 р. N 1135)

Знаки безпеки на цистернах наносяться в правій нижній частині котла, з обох боків, між днищем і хомутом котла.

Крім того, на торцевих днищах цистерн, спеціалізованих для перевезення хімічних і харчових вантажів, наноситься трафарет:

"Срочный возврат на _____ железную дорогу".
(зазначається станція і залізниця)

Під ним наносяться трафарет: "Арендован ...", "Собственник ..." і вказується орендар або власник цистерни.

1.4.14 Фарбування котлів та нанесення всіх необхідних написів і трафаретів на цистерни, передбачених цими Правилами, здійснюється тільки олійними фарбами.

Знаки і написи на вагонах роблять згідно з альбомом-довідником "Знаки и надписи на вагонах грузового парка колеи 1520 мм N 632-2000 ПКБ ЦВ", затвердженим Комісією Ради залізничного транспорту держав - учасниць Співдружності 25.04.2001.

1.4.15 Власні вантажні вагони допускаються до виходу на загальну мережу залізниць України після реєстрації у картотеці власних вантажних вагонів Головним інформаційно-обчислювальним центром Укрзалізниці (далі - ГІОЦ) і автоматизованому банку даних інвентарного парку вантажних вагонів залізниць та вагонів, які належать підприємствам і організаціям (далі - АБД ПВ) у порядку, встановленому Правилами реєстрації та експлуатації власних вантажних вагонів, затвердженими наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 28.09.2004 N 856, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 15.10.2004 за N 1316/9915. Про проведення технічний огляд на днищах цистерн проставляється трафарет із зазначенням дати і пункту огляду. Торцеві днища і рами таких цистерн їх власники фарбують у зелений колір. Біля краю днищ по колу наноситься біла смуга шириною 300 мм.

(абзац перший підпункту 1.4.15 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 р. N 1430)

Правильність фарбування котла і нанесених власником цистерни написів і трафаретів перевіряється разом з технічним оглядом цистерни.

На цистерні, призначеній для перевезення певного вантажу, наноситься трафарет, що відповідає роду цього вантажу, і знаки безпеки, якщо він належить до небезпечних вантажів.

Без указаних трафаретів і написів вихід власних і орендованих цистерн на загальну мережу залізниць України не дозволяється.

1.4.16 На станціях відправлення і призначення вантажів власні (орендовані) цистерни мають перебувати на під'їзних коліях.

1.4.17 Цистерни для перевезення скраплених газів мають бути обладнані:
вентиллями із сифонними трубками для зливання і наливання вантажу;
вентилем для випускання пари з верхньої частини цистерни;
пружинним запобіжним клапаном;
штуцером для підключення манометра;
показчиком рівня рідини.

1.4.18 Запобіжний клапан, який встановлено на цистерні, повинен сполучатися з газовою фазою цистерни і мати ковпак з отворами для випускання газу у випадку відкриття клапана. Площа отворів у ковпаку повинна бути не менше півтори площі робочого розрізу запобіжного клапана.

1.4.19 Кожний наливний і спускний вентиль цистерни для скрапленого газу повинен мати заглушку.

1.4.20 Цистерни, призначені для перевезення вибухонебезпечних горючих речовин, шкідливих речовин 1-го і 2-го класів небезпеки за "ГОСТ 12.1.007 ССБТ. Вредные вещества. Классификация и общие требования безопасности", повинні мати на сифонних трубках для зливання швидкісний клапан, що унеможливорює вихід газу при розриванні трубопроводу.

1.4.21 Цистерни для скраплених газів можна заповнювати тільки тим газом, для перевезення і зберігання якого вони призначені.

1.4.22 Перед наповненням цистерн газами відповідальною особою відправника провадиться ретельний огляд зовнішньої поверхні, справність і герметичність арматури, перевіряється наявність залишкового тиску і відповідність газу призначенню цистерни. Результати огляду цистерн і висновок щодо можливості їх наповнення реєструються в журналі.

1.4.23 Не допускається наповнювати газом несправні цистерни, якщо:
скінчився термін чергового опосвідчення;
відсутня або несправна арматура і контрольно-вимірювальні прилади;
відсутнє необхідне фарбування або написи;
в цистернах міститься не той газ, для якого вони призначені.

Вантажоодержувач, спорожняючи цистерни, зобов'язаний залишити в них надлишковий тиск газу не менше 0,05 МПа.

Для скраплених газів, пружність пари яких у зимовий час може бути нижче 0,05 МПа, залишковий тиск установлюється інструкцією підприємства-відправника.

1.4.24 Наповнення цистерн скрапленими газами має відповідати нормам, які вказані в технічній документації на цистерни.

(абзац перший підпункту 1.4.24 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства інфраструктури країни від 05.11.2014 р. N 565)

Власник повинен забезпечити утримання цистерни у справному стані і безпечні умови її експлуатації.

1.4.25 При роботі всередині цистерни (внутрішній огляд, ремонт, очищення і т. ін.) мають застосовуватися безпечні світильники напругою не вище 12 В, а для вибухонебезпечних середовищ - у вибухобезпечному виконанні. У разі потреби здійснюється аналіз повітряного середовища, концентрація шкідливих речовин не повинна перевищувати граничнодопустимих норм.

1.4.26 Спеціалізовані контейнери-цистерни поділяються на:
контейнери-цистерни для перевезення безпечних рідин, які завантажуються і розвантажуються гравітаційним способом (кодове позначення - 70);
контейнери-цистерни для перевезення безпечних рідин, які завантажуються і розвантажуються примусово за допомогою спеціальних пристроїв (кодові позначення: 71, 72);
контейнери-цистерни для перевезення небезпечних рідин (кодові позначення: 73, 74, 75, 76);
контейнери-цистерни для перевезення небезпечних газів (кодові позначення: 77, 78, 79).

Кодове позначення контейнера-цистерни залежить від його конструктивних особливостей і максимального надлишкового тиску всередині цистерни при її випробуваннях.

1.4.27 Нові спеціалізовані контейнери-цистерни, які вперше пред'являються до перевезення залізницею, повинні мати сертифікат відповідності або табличку згідно з Міжнародною конвенцією щодо безпечних контейнерів (КБК) від 02.12.72.

1.4.28 Спеціалізовані великотоннажні контейнери-цистерни, які використовуються для перевезень вантажів у прямому або змішаному сполученні, повинні відповідати нормам Міжнародної конвенції щодо безпечних контейнерів, державним і міжнародним стандартам, великотоннажні контейнери-цистерни, які не відповідають цим нормам, до перевезення не приймаються.

1.4.29 На контейнерах-цистернах у легкодоступному місці кріпиться табличка з некорозійного матеріалу, на якій наноситься інформація (маркування):

- номер допуску;
- виробник або знак виробника;
- заводський номер;
- дата випуску;
- випробувальний тиск - МПа;
- максимальний робочий тиск - МПа;
- номінальна місткість, м³;
- розрахункова температура (якщо розрахункова температура вище +50° С);
- дата першого гідравлічного випробування - рік/місяць;
- дата останнього гідравлічного випробування - рік/місяць;
- клеймо експерта, що провадив випробування;
- матеріал цистерни і матеріал захисного облицювання (якщо воно є);
- назва власника цистерни або орендаря;
- маса тари;
- максимально допустима маса брутто;
- код контейнера;
- назва вантажу, для перевезення якого призначається контейнер.

Безпосередньо на контейнер-цистерну можна наносити: назву власника цистерни і того, хто її експлуатує, об'єм, максимально допустиму масу брутто цистерни і назву вантажу.

При нанесенні числових значень указується одиниця виміру.

1.4.30 У разі пред'явлення вантажів до перевезення в контейнерах-цистернах відправник у перевізних документах вказує масу вантажу, власну масу контейнера і загальну масу брутто всієї відправки.

Маса вантажу в контейнері-цистерні не повинна перевищувати його вантажопідйомність.

1.4.31 Завантаження вантажів у контейнери-цистерни з маркуванням, яке не відповідає вимогам структури маркувального коду для спеціалізованих великотоннажних контейнерів (ГОСТ 25588-83 "Контейнеры крупнотоннажные. Маркировка") і середньотоннажних контейнерів (ГОСТ 22377-77), не дозволяється.

1.4.32 Якщо спеціалізовані контейнери-цистерни за своїми розмірами (параметрами) однакові з універсальними контейнерами загального парку і не містять небезпечних вантажів, то їх можна перевозити в одному вагоні разом з універсальними контейнерами.

1.4.33 Перевезення небезпечних вантажів у спеціальних (спеціалізованих) цистернах і контейнерах-цистернах здійснюються згідно з цими Правилами і Правилами перевезення небезпечних вантажів.

(підпункт 1.4.33 із змінами, внесеними згідно з наказом

Міністерства транспорту та зв'язку України від 05.11.2009 р. N 1135)

1.4.34 Підпункт 1.4.34 виключено

(згідно з наказом Міністерства

інфраструктури України від 08.06.2011 р. N 138,

у зв'язку з цим пункт 1.4.35 вважати пунктом 1.4.34)

1.4.34 На кожній цистерні і контейнері-цистерні з небезпечними вантажами наносяться знаки небезпеки і спеціальні трафарети згідно з Правилами перевезення небезпечних вантажів. На неочищених і недегазованих порожніх цистернах і контейнерах-цистернах повинно бути аналогічне маркування. Після вивантаження небезпечних вантажів, очищення і дегазації цистерн (контейнерів-цистерн) одержувачем маркування знімається.

(абзац перший підпункту 1.4.34 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 05.11.2009 р. N 1135)

Абзац другий підпункту 1.4.34 виключено

(згідно з наказом Міністерства інфраструктури України від 08.06.2011 р. N 138)

1.5 Налив і злив

1.5.1 Налив і злив вантажів, які перевозяться в цистернах, бункерних напіввагонах і контейнерах-цистернах, проводиться на місцях незагального користування.

1.5.2 Під налив повинні подаватись справні цистерни, бункерні напіввагони і контейнери-цистерни згідно з додатком 1, які відповідають найменуванню вантажу, що в них перевозиться.

1.5.3 Не дозволяється подавати під налив цистерни, бункерні напіввагони і контейнери-цистерни без технічного огляду і визнання їх придатними для перевезення цих вантажів.

(абзац перший пункту 1.5.3 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 01.12.2008 р. N 1454)

Огляд вагонів і контейнерів здійснюється в порожньому стані. Результати огляду записуються в журналі форми ВУ-14 із зазначенням найменування вантажу, під перевезення якого цей вагон або контейнер призначається.

При подачі вагонів під навантаження небезпечними вантажами залишковий строк до наступного планового ремонту цих вагонів не повинен бути меншим за строк, визначений нормативним документом з технічного обслуговування вагонів в експлуатації.

(абзац третій підпункту 1.5.3 у редакції наказу

Міністерства інфраструктури України від 05.11.2014 р. N 565)

1.5.4 Технічний огляд і визначення придатності ходових частин, буксового вузла, рами вагона, гальмівних і ударно-тягових пристроїв власного (орендованого) рухомого складу здійснюється працівниками вагонного господарства залізниць за заявкою відправника (одержувача). Працівники вагонного господарства перевіряють також наявність табличок та написів, що вказують на технічну характеристику вагонів та контейнерів-цистерн.

(абзац перший підпункту 1.5.4 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства інфраструктури України від 05.11.2014 р. N 565)

Технічний стан і придатність для перевезення наливних вантажів котлів спеціальних (спеціалізованих) цистерн і контейнерів-цистерн, а також їх арматури й обладнання визначає відправник.

1.5.5 Перед кожним завантаженням небезпечного вантажу у власну (орендовану) цистерну або контейнер-цистерну відправник зобов'язаний пред'явити працівникам залізничної станції свідоцтво про технічний стан цистерни (контейнера-цистерни), включаючи його арматуру і обладнання, яке гарантує безпеку перевезення цього вантажу. Номер свідоцтва працівники вагонного господарства проставляють у книзі ВУ-14 в графі 7 накладної відправник проставляє відмітку: "Цистерна (контейнер-цистерна), її арматура й обладнання справні і відповідають встановленим вимогам".

(абзац перший підпункту 1.5.5 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства інфраструктури України від 05.11.2014 р. N 565)

Завантаження цистерн здійснюється не пізніше 24 години після закінчення технічного обслуговування.

(підпункт 1.5.5 доповнено абзацом другим згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 р. N 1430,

абзац другий підпункту 1.5.5 у редакції наказу
Міністерства транспорту та зв'язку України від 05.11.2009 р. N 1135)

1.5.6 Підготовку цистерн парку залізниць під налив нафтопродуктів провадить залізниця або відправник за рахунок залізниці за договором з дотриманням вимог, передбачених Технологічним процесом роботи залізничних станцій з наливу та зливання нафтовантажів і промивально-пропарювальних станцій з очищення та підготовки цистерн для перевезення вантажів і правилами охорони праці при промиванні гарячою водою і паром.

(абзац перший пункту 1.5.6 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 р. N 1430)

Після промивання і пропарювання до вирівнювання температури всередині котла цистерни з температурою навколишнього середовища для уникнення деформації котла кришку наливного люка треба залишити відкритою.

1.5.7 Підготовка під налив спеціальних (спеціалізованих) цистерн, бункерних напіввагонів і контейнерів-цистерн усіх форм власності провадиться засобами і за рахунок відправника.

1.5.8 Цистерни, призначені для перевезення тільки одного виду небезпечного вантажу, у порожньому стані приймаються до перевезення від одержувача за таких умов:

спеціальні (спеціалізовані) цистерни, що призначені для перевезення скраплених вуглеводневих газів і аміаку, - з надлишковим тиском у цистерні після зливу не менше 0,05 МПа;

цистерни, в яких перевозився жовтий (білий) фосфор, - після промивки котла, очищення зовні від залишків вантажу і наповнення чистою водою (взимку - розчином хлористого кальцію) висотою шару не менше 30 см;

цистерни, в яких перевозились кислоти, - після злиття вантажу повністю, якщо це дозволяють конструктивні особливості даного типу цистерн, і очищення їх зовнішньої поверхні від підтікання вантажу;

цистерни, в яких перевозилися метиловий спирт (метанол), антифриз, денатурат, етиленгліколь та інші гліколи (спирти), - після промивки водою. Вода після промивання має бути повністю злита з цистерни в інші ємкості;

цистерни, в яких перевозились їдкі (крім кислот) і отруйні вантажі, - після їх злиття повністю та очищення зовнішньої поверхні цистерни від підтікання вантажу;

цистерни після зливу сірковуглецю в період з 1 квітня до 1 жовтня одержувач зобов'язаний наповнити чистою водою висотою шару не менше 5 см, або заповнювати інертним газом під надлишковим тиском від 0,01 до 0,03 МПа.

1.5.9 На цистерни, які вивантажені на умовах, наведених у п. 1.5.8, наклеюють знаки безпеки відповідно до вантажу, який раніше перевозився.

(підпункт 1.5.9 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства транспорту та зв'язку України від 05.11.2009 р. N 1135)

1.5.10 При пред'явленні до перевезення порожніх контейнерів-цистерн з-під небезпечних вантажів одержувач зобов'язаний забезпечити таку саму щільність закриття люків та інших запірних пристроїв, як і для завантажених контейнерів, а також видалити сліди й залишки вантажів на зовнішній поверхні контейнерів.

1.5.11 Придатність у комерційному відношенні цистерн усіх форм власності, бункерних напіввагонів і контейнерів-цистерн для перевезення конкретних вантажів визначає відправник, який несе відповідальність відповідно до чинного законодавства України за псування вантажу в результаті наливу в невідповідну або неочищену цистерну (бункерний напіввагон, контейнер-цистерну), а також за наслідки неправильного їх використання.

(пункт 1.5.11 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства транспорту України від 31.01.2004 р. N 54)

1.5.12 У пунктах масового наливу нафтопродуктів цистерни, бункерні напіввагони і контейнери-цистерни, які пред'являються під налив, оглядають приймальники відправника одночасно з працівниками залізниці на коліях станції або промивально-пропарювальних підприємств до подачі на наливні колії.

Якщо промивально-пропарювальне підприємство віддалене від підприємства масового наливу, то приймальник відправника на промивально-пропарювальному підприємстві має бути постійно.

1.5.13 Цистерни з несправними зливними пристроями, внутрішніми сходами, кришками люків, баранчиками, з течею в котлах, без вушок для пломбування на кришках люків, а також без гумових прокладок, якщо є спеціальні пази для їх укладки, з несправними та неопломбованими запобіжними клапанами подавати і використовувати під налив не дозволяється.

1.5.14 Очищення внутрішньої поверхні котла цистерни і контейнера-цистерни, необхідність якого виявлена в пункті наливу нафтопродуктів після приймання цистерни (контейнера-цистерни) приймальником відправника, здійснюється засобами і за рахунок вантажовідправника.

1.5.15 Маса вантажів, які перевозяться наливом у цистернах, визначається відповідно до Правил приймання вантажів до перевезення, затверджених наказом Міністерства транспорту України від 21.11.2000 N 644 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 24.11.2000 за N 861/5082.

1.5.16 Порядок наливу і зливу рідких хімічних вантажів і харчових продуктів, які перевозяться в спеціальних (спеціалізованих) цистернах і контейнерах-цистернах, установлюється керівництвом з експлуатації спеціального (спеціалізованого) вагона-цистерни, контейнера-цистерни або інструкціями, що розроблюються підприємствами-відправниками та одержувачами цих вантажів.

(підпункт 1.5.16 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства інфраструктури України від 05.11.2014 р. N 565)

1.5.17 З метою запобігання витоку наливних вантажів з цистерн (контейнерів-цистерн) відправник має перед завантаженням розрахувати їх ступінь наповнення з урахуванням максимальних параметрів (об'ємного термічного розширення вантажів та температури речовини при перевезенні) згідно з такими вимогами:

в залежності від властивостей вантажів ступінь наповнення (далі - η) цистерни (контейнера-цистерни) визначається:

а) для легкозаймистих речовин без додаткових видів небезпеки (токсичність або корозійна активність), що перевозяться при температурі навколишнього середовища з вентиляційною системою або запобіжними клапанами (у тому числі у разі, якщо перед ними встановлена розривна мембрана):

$$\eta = \frac{100}{1 + \alpha \cdot (t_m - t_n)} , \quad \%$$

де t_m - максимальна температура речовини при перевезенні, °C;

t_n - температура речовини при наливі, °C;

α - коефіцієнт об'ємного термічного розширення рідини в межах між 15° C і 50° C.

Коефіцієнт об'ємного термічного розширення рідин визначається за формулою:

$$\alpha = \frac{\rho_{15} - \rho_{50}}{35 \cdot \rho_{50}} ,$$

де ρ_{50} , ρ_{15} - відносна густина рідини при температурах 15° C і 50° C відповідно, кг/м³;

б) для токсичних або корозійних речовин (легкозаймистих або незаймистих), що перевозяться при температурі навколишнього середовища, з вентиляційною системою або запобіжними клапанами (у тому числі у разі, якщо перед ними встановлена розривна мембрана):

$$\eta = \frac{98}{1 + \alpha \cdot (t_m - t_n)} , \quad \%$$

в) для легкозаймистих і слаботоксичних або слабокорозійних речовин, що перевозяться при температурі навколишнього середовища, що герметично закриваються, без запобіжного пристрою:

$$\eta = \frac{97}{1 + \alpha \cdot (t_{\text{ж}} - t_{\text{к}})} , \quad \%$$

г) для сильнотоксичних, токсичних, сильнокорозійних або корозійних речовин (легкозаймистих або незаймистих), що перевозяться при температурі навколишнього середовища, що герметично закриваються, без запобіжного пристрою:

$$\eta = \frac{95}{1 + \alpha \cdot (t_{\text{ж}} - t_{\text{к}})} , \quad \%$$

г) якщо цистерна обладнана нагрівальними пристроями, за допомогою яких температура вантажу підтримується при перевезенні вище 50° С, найвищий ступінь наповнення не повинен перевищувати 95 %;

д) у межах вантажопідйомності рідину з густиною понад 0,84 г/см³ наливають у чотиривісні цистерни вантажопідйомністю 60 т з об'ємом котла 72,7 м³, які мають трафарет "Бензин" (тип калібровки 53а), а з густиною більше одиниці - в інші типи цистерн;

Не дозволяється завантаження цистерн і контейнерів-цистерн вище їх вантажопідйомності.

(підпункт 1.5.17 у редакції наказу Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 р. N 1430)

1.5.18 Не дозволяється наливати вантаж з температурою вище 100° С в цистерни і контейнери-цистерни, обладнані універсальним зливним пристроєм (за винятком цистерн з паровою оболонкою).

1.5.19 Якщо знаки, написи (трафарети) або поверхня котла цистерни, бункерного напіввагона або контейнера-цистерни забруднились під час наливу, відправник зобов'язаний відновити видимість знаків і написів та протерти поверхню котла. За недотримання цієї вимоги з відправника стягується плата за користування вагонами за весь час простою під очищенням відповідно до статей 35 та 119 Статуту залізниць України.

1.5.20 У разі виявлення течії з цистерни або контейнера-цистерни в пункті наливу відправник повинен негайно вжити заходів щодо забезпечення схоронності вантажу і перекачування його в іншу цистерну, контейнер-цистерну або іншу ємкість.

У разі виявлення течії з цистерни або контейнера-цистерни на коліях станції відправлення і неможливості перекачування вантажу засобами залізниці несправна цистерна або контейнер-цистерна повертається відправнику і вантаж перекачується в його ємкість (цистерну, контейнер-цистерну) або в цистерну, надану залізницею.

1.5.21 Під кришку наливного люка цистерни (контейнера-цистерни) відправник встановлює ущільнювальну прокладку з матеріалу, який не вступає в реакцію з вантажем, що перевозиться, після чого кришка щільно закривається.

На цистернах парку залізниць, які мають на наливному люці спеціальний паз для гумової прокладки, така прокладка ставиться засобами залізниці.

Завантажені цистерни і контейнери-цистерни пред'являються до перевезення опломбованими відправником запірно-пломбувальними пристроями (ЗПП). Перелік вантажів, які дозволяється перевозити без ЗПП, а також порядок пломбування цистерн і контейнерів-цистерн установлюються Правилами пломбування вагонів і контейнерів, затвердженими наказом Міністерства транспорту України від 20.08.2001 N 542 та зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 10.09.2001 за N 793/5984.

1.5.22 Цистерни (контейнери-цистерни), залиті невідповідним вантажем (з порушенням спеціалізації, встановленої цими Правилами) або вантажем, перевезення якого не дозволено в

цистернах (контейнерах-цистернах), станція відправлення зобов'язана негайно повернути відправнику для зливу й очищення за його рахунок з нарахуванням плати за користування вагонами (контейнерами) згідно зі статтею 119 Статуту залізниць України.

Кожний випадок завантаження цистерн (контейнерів-цистерн) невідповідним вантажем розслідується, а винні особи притягуються до відповідальності згідно з чинним законодавством.

Якщо внаслідок порушення відправником Правил перевезення небезпечних вантажів сталася аварія, то завдані збитки відшкодовуються відправником відповідно до статті 118 Статуту залізниць України.

(абзац третій підпункту 1.5.22 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 05.11.2009 р. N 1135)

1.5.23 Одержувачі зобов'язані завчасно вживати заходів щодо організації зливу вантажу, а у разі потреби - його розігріву.

Не дозволяється злив вантажу через нижній зливний пристрій при закритій кришці верхнього люка через можливість виникнення недопустимого вакууму в котлі цистерни.

Абзац третій підпункту 1.5.23 виключено

(згідно з наказом Міністерства інфраструктури України від 05.11.2014 р. N 565)

1.5.24 Злив вантажів з цистерн, бункерних напіввагонів і контейнерів-цистерн провадиться повністю (за винятком випадків, коли стандартами допускається наявність залишків) з видаленням в'язких продуктів з внутрішньої поверхні котла і бункера. Нафтопродукти вважаються повністю злитими з цистерн і контейнерів-цистерн з верхнім зливом за наявності залишку не більше 1 см (за заміром під наливним люком).

У вагонах для нафтобітуму (бункерних напіввагонах) допускається залишок не більше 3 см (за вимірюваннями в середній частині бункера) (ГОСТ 1510-84, п. 3.4).

За згодою між відправником і одержувачем очищення внутрішньої поверхні власних (орендованих) цистерн може не проводитись.

1.5.25 Залізниця може перевірити повноту зливу цистерн, бункерних напіввагонів, контейнерів-цистерн і має право не приймати не очищені після зливу цистерни, бункерні напіввагони і контейнери-цистерни. Вантажна операція вважається незакінченою до повного очищення вагонів (контейнерів), а з одержувача стягується плата за користування вагонами (контейнерами) за весь час їх затримки під очищенням.

У разі виявлення на станціях зливу цистерн, бункерних напіввагонів, контейнерів-цистерн із залишками вантажу, а також із неочищеною зовнішньою поверхнею котла (бункера) складається акт загальної форми і цистерни (бункерні напіввагони), контейнери-цистерни із залишками вантажу повертаються одержувачу для очищення.

1.5.26 Визначення норм недостачі наливних вантажів при перевезеннях залізничним транспортом здійснюється згідно з Правилами видачі вантажів, затвердженими наказом Міністерства транспорту України від 21.11.2000 N 644 та зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 24.11.2000 за N 862/5083.

1.5.27 Пункти наливу і зливу поділяються на механізовані і немеханізовані.

Пунктами механізованого наливу і зливу вважаються такі пункти, де налив цистерн проводиться самостіканням із сховищ або за допомогою насосів з механічним приводом, а злив з цистерн проводиться за допомогою таких самих насосів або самостіканням через нижній зливний люк цистерни.

Пунктами немеханізованого наливу і зливу вважаються пункти, де налив цистерн або злив проводиться ручними насосами.

1.5.28 У разі надходження на пункт зливу нафтопродукту в цистернах без ЗПП, якщо у відповідності до перевізних документів вони були опломбовані або перевантажені під час перевезення, а також при надходженні палива Т-1, Т-2, ТС-1 і авіаційного бензину одержувачу надається в разі потреби термін тривалістю 35 хв. для виконання аналізу вантажу без оплати за користування вагонами.

1.5.29 У разі подачі під злив цистерн (контейнерів-цистерн) з несправними зливними пристроями або бункерних напіввагонів з несправними паропідігрівальними пристроями одержувачу надається термін для зливу (вивантаження) за згодою начальника станції з одержувачем без оплати за користування вагонами.

1.5.30 Про прибуття вантажу в невідповідній цистерні (контейнері-цистерні), в цистерні (контейнері-цистерні) з несправним зливним пристроєм або в бункерному напіввагоні з несправними паропідігрівальними пристроями станція зливу складає акт загальної форми за участю одержувача.

1.5.31 Одержувач повинен мати біля пункту наливу технічні засоби для перекачування вантажу з несправної цистерни, а також необхідні пристрої, які забезпечують роздільне збирання і зберігання різних світлих і темних нафтопродуктів.

1.5.32 Місця наливу і зливу обладнуються вибухобезпечним освітленням, що забезпечує проведення вантажних робіт цілодобово, а також обладнуються протипожежними засобами згідно з установленими нормами.

У місцях наливу і зливу легкозаймистих рідин, не обладнаних електричним освітленням, як освітлювальні прилади, безпосередньо біля місць проведення вказаних операцій, дозволяється використовувати тільки електричні акумуляторні вибухобезпечні ліхтарі. Куріння і застосування відкритого вогню на відстані ближче 50 м від місць наливу або зливу небезпечних вантажів не дозволяється.

1.5.33 Місця наливу небезпечних вантажів мають бути віддалені від залізничних складів, станційних споруд, головних колій, загальних місць навантаження та вивантаження і від житлових будинків на відстані не менше 100 м, від місць навантаження, вивантаження і зберігання вибухових і отруйних речовин - не менше 200 м. Місця зливу небезпечних вантажів повинні бути віддалені у першому випадку на відстань не менше 50 м, а в другому - не менше 125 м.

Керівник залізниці має право дозволяти відхилення від встановлених норм. При цьому вказані відстані і додаткові заходи безпеки визначає комісія у складі головного інженера Дирекції перевезень (голова), представника пожежної охорони, начальника станції, комерційного ревізора, вантажовласника і представника місцевого органу виконавчої влади. Висновок комісії надається на затвердження керівнику залізниці.

(абзац другий підпункту 1.5.33 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства інфраструктури України від 05.11.2014 р. N 565)

1.5.34 Окремі вантажі з числа тих, що перевозяться наливом у цистернах і контейнерах-цистернах, застигають або набувають підвищеної в'язкості, що викликає необхідність попереднього розігріву їх перед зливом.

Одержувачі вантажів, які мають властивість застигати при охолодженні, та в'язких вантажів зобов'язані мати достатні за потужністю засоби підігріву, що забезпечують повний злив таких вантажів з цистерн і контейнерів-цистерн.

Одночасно з розігрівом вантажу в цистерні або контейнері-цистерні перед відкриттям зливного клапана особливо в зимовий час необхідно розігріти клапан зовні для запобігання пошкодженню його при відкритті.

Для прискорення зливу з цистерн з паровою оболонкою зливний пристрій відкривають після короткочасного розігріву (15 - 20 хв.), при цьому вантаж починає зливатися з цистерни у в'язкому стані.

1.5.35 Розігрів вантажу в цистернах, контейнерах-цистернах і бункерних напіввагонах вогнищами, жаровнями, форсунками та іншими джерелами відкритого вогню, а також вивантаження бітуму без розігріву шляхом виколування ломачами, кирками не дозволяється.

1.5.36 Вантаж, який має властивість застигати при охолодженні, та в'язкий вантаж, що прибув у цистерні з паровою оболонкою, розігрівають парою. Для цього перед початком зливу до вихідного (верхнього) патрубку на корпусі зливного пристрою підключають шланг від паропроводу. Одночасно на патрубку, які розміщені біля торцевих днищ цистерни, надівають шланги для спуску конденсату.

Пара тиском 0,3 - 0,4 МПа подається в парову оболонку зливного пристрою поступово так, щоб спочатку з кінцевих патрубків для конденсату виходила невелика кількість пари, а

потім тільки конденсат. При впусканні пари і в процесі зливу вантажу нижній патрубков на корпусі зливного пристрою, що призначений для спуску конденсату, повинен бути закритим.

Через 15 - 20 хв. після подачі пари, коли зливний пристрій і низ цистерни біля зливного пристрою будуть прогріті, відкривають зливний клапан. У разі виникнення утруднень з відкриттям клапана треба дещо збільшити час підігріву, тому що причиною цього може бути льодяна пробка (що утворюється у разі перевезення обводненого нафтопродукту), яку необхідно розтопити.

1.5.37 При наливі бункерних напіввагонів бункери заповнюються вантажем з недоливом на 250 мм до верхніх країв бортів. Температура вантажу, який наливають, не повинна перевищувати 150° С. Після наливу відправник закриває кришки бункерів.

1.5.38 Відправник нафтобітуму зобов'язаний обладнати фронти наливу пристроями, які захищають від попадання в бункер атмосферних опадів, при наливанні під час дощу та снігу.

1.5.39 Для вивантаження бітуму з бункерних напіввагонів одержувачі зобов'язані мати відповідні приймальні і паропідігрівальні пристрої. Пара для підігріву бункерів уводиться в простір між стінками бункерів шлангами, що приєднуються до відповідних пристроїв. Щоб уникнути пошкодження стінок бункера пара повинна впускатися обережно шляхом повільного відкривання впускного вентиля. Тиск пари в магістралі (перед впускним вентиляем) не повинен бути вище 0,4 МПа.

Готовність бункерів до вивантаження і момент припинення підігріву визначаються початком сповзання бітуму, який прилип до верхніх кромek внутрішніх стінок бункера.

Більш тривалий підігрів утруднює вивантаження, а розігрів до повного розплавлення бітуму викликає довгочасний простій бункерних напіввагонів, тому що для вивантаження вантажу в рідкому вигляді вони не пристосовані.

Після припинення впускання пари шланги від'єднують. Гвинти гаків-зачепів з боку, протилежного вивантаженню, розгвинчуються і обережно відводяться в бік, гаки з боку вивантаження залишаються на місці (гвинти замків не розгвинчуються). Після цього бункери перевертаються.

Вивантаження бункерів має провадитись послідовно.

Перевертання одночасно двох і більше бункерів не дозволяється для уникнення перекидання напіввагона.

1.5.40 Після вивантаження бункерів одержувач зобов'язаний очистити від залишків вантажу їх зовнішні стінки, раму і колісні пари, установити в нормальне положення всі гаки-зачепи і повністю закрутити гвинти замків, використовуючи у разі потреби короткий ломик.

Бункери після зливу мають бути встановлені і закріплені без перекосу як відносно площини рами вагона, так і відносно один до одного.

За повернення недозлитих або неочищених бункерних напіввагонів, а також за псування їх одержувач несе таку саму відповідальність, як і за цистерни.

1.6 Перевезення наливних вантажів за участю залізничних ліній вузької колії

1.6.1 Перевезення нафти і нафтопродуктів в цистернах і контейнерах-цистернах за участю залізничних ліній вузької колії провадиться за перевізними документами, складеними до станції примикання вузької колії на адресу нафтобази нафтозбутової організації.

У разі відсутності в пункті примикання нафтобази перевезення провадиться за перевізними документами, складеними на весь шлях перевезення, з перевантаженням на станції примикання з одних цистерн в інші, з цистерн у бочки або іншу тару. Перевантаження виконується засобами відправника, одержувача або залізниці за угодою.

Відправник вказує в перевізних документах, чікими засобами буде провадитись перевантаження. Якщо перевантаження буде провадитись засобами залізниці, відправник зобов'язаний разом з перевізними документами надати станції відправлення письмову згоду на це начальника станції перевантаження.

1.6.2 Кислота, метанол, скраплені гази та інші вантажі, перевезення яких лініями широкої колії здійснюється в спеціальних (спеціалізованих) цистернах або контейнерах-

цистернах, можуть перевозитися між станціями залізничних ліній широкої і вузької колії тільки в тарі, яка відповідає вимогам стандартів (технічних умов).

1.6.3 Олія рослинна, патока та інші харчові продукти, а також хімічні вантажі, що перевозяться наливом у спеціальних (спеціалізованих) цистернах, можуть прийматися до перевезення за перевізними документами, складеними на весь шлях перевезення, за умови перевантаження їх на станціях примикання засобами відправника або одержувача в свою тару.

Етиловий (винний) спирт наливом у цистернах приймається до перевезення за перевізними документами, складеними до станції примикання вузької колії.

2 ДОДАТКОВІ УМОВИ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ НАЛИВОМ

2.1 Нафтові вантажі

2.1.1 Нафта і нафтопродукти перевозяться в цистернах і контейнерах-цистернах з внутрішнім маслобензиностійким і паростійким захисним покриттям, що задовольняє вимогам електростатичної іскробезпеки, обладнаних люками для верхнього наливу та нижнього зливу.

2.1.2 Підготовка цистерн і контейнерів-цистерн під налив нафтопродуктів провадиться відповідно до вимог додатка 2 до ГОСТ 1510-84. Порожні цистерни із залишками нафти і нафтопродуктів у випадках, передбачених ГОСТ, можуть бути використані під налив цих же вантажів без попередньої очистки і промивки.

2.1.3 Цистерни, що подаються для підготовки під налив, супроводжуються пересильною накладною на порожню цистерну, яка містить найменування злитого нафтопродукту. За відсутності вказаного документа найменування злитого нафтопродукту встановлюється шляхом аналізу залишку вантажу в цистерні або в контейнері-цистерні. Не дозволяється використовувати цистерни і контейнери-цистерни, які не мають супроводжувальних документів, для наливу нафтопродуктів, що застосовуються в авіаційній техніці. Використання таких цистерн і контейнерів-цистерн для наливу бензинів, розчинників, нафтової ароматики, гасів, масел першої групи допускається за умови підготовки їх згідно з позначенням 1 в табл. 1 додатка 2 до ГОСТ 1510-84.

2.1.4 Цистерни, що подаються під налив, супроводжуються пересильною накладною на порожню цистерну, яка містить відомості про найменування злитого нафтопродукту і під налив якого вона підготовлена. Цистерни, що подаються під налив після промивання на промивально-пропарювальній станції, супроводжуються актом форми ВУ-20, наведеному в Технологічному процесі роботи залізничних станцій з наливу та зливання нафтовантажів і промивально-пропарювальних станцій з очищення та підготовки цистерн для перевезення вантажів, із зазначенням в ньому відповідного пункту табл. 1 додатка 2 до ГОСТ 1510-84 про підготовку цистерни під налив. Не допускається використовувати цистерни з трафаретом "Бензин" для перевезення нафти, мазуту, масел, моторного палива, бітуму і аналогічних їм за фізико-хімічними властивостями нафтопродуктів.

(підпункт 2.1.4 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 р. N 1430)

2.1.5 Цистерни, що використовуються для перевезення нафтопродуктів у кільцевих маршрутах, повинні проходити профілактичну обробку протягом часу, встановленого відправником і одержувачем за узгодженням, але не більше п'ятикратного використання (завантаження) цистерн для нафтопродуктів, зазначених у пунктах 1 - 10, 16, 17, 19, 20, 21, 28, і не менше одного разу на місяць для нафтопродуктів, зазначених у пунктах 11 - 15, 18, 22, 23, 29 - 34 ГОСТ 1510-84. При цьому обробка цистерн у першому випадку провадиться відповідно до позначки 2, а в другому - відповідно до позначки 3 табл. 1 додатка 2 до ГОСТ 1510-84.

2.1.6 На цистерни або контейнери-цистерни, придатні під налив нафтопродуктів, приймальник відправника наклеює бирки з позначенням роду продукту, під налив якого цистерна або контейнер-цистерна може бути використана.

2.1.7 Заповнення нафтопродуктами цистерн і контейнерів-цистерн провадиться з урахуванням збільшення об'єму нафтопродуктів при підвищенні температури під час

перевезення, а також повного використання місткості і вантажопідйомності цистерн і контейнерів-цистерн.

Температура нафти, яка наливається, не повинна перевищувати 30° С.

(абзац другий підпункту 2.1.7 у редакції наказу

Міністерства інфраструктури України від 05.11.2014 р. N 565)

2.1.8 Для скорочення втрат світлих нафтопродуктів від випарювання і запобігання недовикористанню вантажопідйомності цистерн і контейнерів-цистерн за рахунок утворення піни при наливі відправник зобов'язаний проводити налив по шлангах (трубах), які доходять до днища котла цистерни, або використовувати інші способи наливу, що запобігають утворенню піни.

Налив нафтопродуктів вільнопадаючим струменем не допускається.

2.1.9 Паливо для реактивних двигунів, авіаційні бензини і авіаційні масла наливають у цистерни через естакади, які обладнані навісами або дахами, за винятком естакад підприємств тривалого зберігання і наливних пунктів магістральних нафтопродуктів, а також естакад, обладнаних пристроями, що забезпечують герметизацію операцій наливу.

2.1.10 До кожного перевізного документа, що пред'являється відправником на перевезення нафтопродуктів, додається паспорт якості. У разі оформлення накладної в електронному вигляді (із накладенням електронного цифрового підпису) паспорт додається також в електронному вигляді.

(абзац перший підпункту 2.1.10 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства інфраструктури України від 08.06.2011 р. N 138)

У разі перевезення нафтопродуктів маршрутами і групами за одним перевізним документом паспорти якості додаються у кількості не менше п'яти примірників, які використовуються у випадках відчеплення цистерн через технічну несправність або з інших причин.

2.1.11 У пунктах розпилення нафтопродуктів відправлення цистерн і оформлення перевізних документів провадиться у термін не більше однієї години з моменту прибуття маршруту. При затримці цистерн в очікуванні відправлення більше цього терміну станцією розпилення складається акт загальної форми із зазначенням причин простою цистерн, на підставі якого стягується плата за користування цистернами з винної сторони (відправника або одержувача) згідно з Правилами користування вагонами і контейнерами, затвердженими наказом Міністерства транспорту України від 25.02.99 N 113 та зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 15.03.99 за N 165/3458.

2.1.12 Маса нафти і нафтопродуктів, налитих у цистерни або контейнери-цистерни, визначається одним з методів, визначених Інструкцією про порядок приймання, транспортування, зберігання, відпуску та обліку нафти і нафтопродуктів на підприємствах і організаціях України, затвердженою наказом Міністерства палива та енергетики України, Міністерства економіки України, Міністерства транспорту та зв'язку України, Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 20 травня 2008 року N 281/171/578/155, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 02 вересня 2008 року за N 805/15496.

(підпункт 2.1.12 у редакції наказу Міністерства інфраструктури України від 05.11.2014 р. N 565)

2.2 Етилований бензин

2.2.1 Етилований бензин має забарвлення яскраво-оранжевого, жовтого або синього кольорів, отруйно діє на людину як при вдиханні парів, так і при проникненні в організм через шкіру. Етилований бензин особливо небезпечний тим, що отруйна дія його на організм виявляється уповільнено і спочатку отруєння непомітне для потерпілого.

2.2.2 Етилований бензин перевозиться, як правило, у чотиривісних бензинових цистернах (без зливного пристрою). На цистернах з етилованим бензином має бути нанесено незмивною фарбою напис: "Бензин этилированный". З дозволу Укрзалізниці допускається

використання для перевезення етилованого бензину також цистерн з універсальним зливним пристроєм. У цьому разі на котлах таких цистерн наноситься такий самий трафарет.

2.2.3 Не дозволяється використання цистерн, які мають трафарет "Бензин этилированный", для перевезення спеціальних сортів бензину, які не застосовуються як моторне паливо (бензину екстракційного, сорту "Калоша", уайт-спіриту та інших, які застосовуються у виробництві як розчинники і для побутових потреб), а також гасу освітлювального.

Цистерни після зливу етилованого бензину дозволяється використовувати під налив неетилованих нафтопродуктів, які застосовуються як моторне або котлове паливо (за винятком вказаних спеціальних сортів бензину).

2.2.4 Після наливу і зливу етилованого бензину підтікання на зовнішній поверхні котла цистерни відправники (одержувачі) старанно витирають ганчірками, що просочені чистим гасом або звичайним бензином.

2.2.5 У перевізних документах на етилований бензин у графі "Найменування вантажу" зазначається: "Бензин моторний етилований" і сорт бензину, наприклад, "Бензин моторний етилований авіаційний Б-100", а також проставляються необхідні відомості про безпеку вантажу.

(абзац перший підпункту 2.2.5 із змінами, внесеними згідно з
наказом Міністерства транспорту та зв'язку України
від 25.11.2008 р. N 1430,
наказом Міністерства
інфраструктури України від 08.06.2011 р. N 138)

У пересильній накладній на порожню цистерну в графі "Найменування вантажу, злитого з цистерни" відправник вказує: "Бензин етилований".

2.2.6 У разі виявлення течі з цистерни під час перевезення працівники залізниці негайно вживають заходів до усунення течі і перекачують вантаж в справну цистерну, яка має трафарет: "Бензин этилированный". При перекачуванні необхідно дотримуватись відповідних застережних заходів і не допускати попадання рідини на руки та інші частини тіла.

Якщо теча виявлена на станції, де є нафтосклад, то цистерна негайно подається під злив на цей склад. За відсутності такого складу і неможливості перекачування в іншу цистерну етилований бензин передається іншій організації.

Передача провадиться в порядку, передбаченому Правилами реалізації вантажів, затвердженими наказом Міністерства транспорту України від 21.11.2000 N 644 та зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 24.11.2000 за N 869/5090.

2.2.7 З метою попередження отруень при наливі і зливі етилованого бензину необхідно виконувати такі заходи безпеки:

роботи щодо наливу і зливу мають бути механізовані із забезпеченням максимальної герметизації;

працівники, які проводять налив і злив етилованого бензину, перед початком робіт повинні бути ознайомлені з його властивостями, проінструктовані з питань охорони праці під час роботи з етилованим бензином і забезпечені відповідним спецодягом;

під час виконання робіт працівники повинні стояти з надвітряного боку. Усі роботи всередині котла цистерни проводяться з обов'язковим використанням шлангового протигазу.

2.3 Перевезення харчових вантажів

2.3.1 Харчові вантажі (рослинна олія, патока, саломас тощо) перевозяться в спеціальних (спеціалізованих) власних або орендованих цистернах і контейнерах-цистернах з нижнім зливом.

На цистернах, спеціалізованих для перевезення харчових вантажів, на всю довжину котла з обох боків наносяться дві смуги червоного кольору шириною кожна 100 мм (проміжок між смугами 500 мм), а по периметру днищ - кільцева червона смуга шириною 100 мм. У проміжку між смугами вправо від середини котла буквами висотою 126 мм наноситься чорною фарбою найменування вантажу: "Патока", "Масло растительное" тощо.

2.3.2 Підготовка цистерн і контейнерів-цистерн для перевезення харчових продуктів провадиться відправником.

Перед наливом харчових продуктів у нові цистерни і контейнери-цистерни відправник повинен протерти внутрішню поверхню котла цистерни ганчірками, просоченими продуктами, які призначені для наливу. Особливо ретельно протирання повинно проводитись у швах котла.

Після зливу спеціальна (спеціалізована) цистерна або контейнер-цистерна опломбовується одержувачем і направляється на станцію приписки за перевізними документами.

Використання цистерн і контейнерів-цистерн, які призначені для перевезення харчових продуктів, не за прямим призначенням не дозволяється.

2.3.3 Перевезення виноградних вин допускається у власних або орендованих ізотермічних вагонах-цистернах у супроводі провідників відправника або в цистернах-термосах.

2.3.4 Мінеральні питні води перевозяться наливом в емальованих ізотермічних герметичних власних цистернах з провідниками згідно з вимогами ДСТУ 2991-95 "Води мінеральні питні. Технічні умови". Цистерни мають бути обладнані пристроями для наповнення і зливу води, водомірними склом для заміру рівня води, запобіжними клапанами або компенсаторами.

Для перевезення мінеральних вод можуть використовуватись власні цистерни-термоси ДСТУ 3445-96 (ГОСТ 10674), які обладнані пристроями для наповнення і зливу води, запобіжними клапанами або компенсаторами і спеціальними запірними пристроями, що забезпечують збереженість води при перевезенні з ЗПП відправника.

Мінеральна питна вода, що пред'являється до перевезення, повинна відповідати вимогам ДСТУ 878-93. Налив і злив мінеральної води провадиться на під'їзних коліях підприємств, які мають спеціальні пристрої для наливу і зливу. Цистерни заповнюються водою в об'ємі 98 - 99 % їх місткості і пломбуються відправником. Тривалість перевезення мінеральної води з дня наповнення цистерни - не більше 20 діб. Мінеральна вода, яка прибула на станцію призначення зі справними ЗПП відправника, видається одержувачу без перевірки її кількості та якості.

2.3.5 Харчові вантажі наливом перевозяться у власних великотоннажних контейнерах-цистернах, що відповідають стандартам ISO, Міжнародній конвенції щодо безпечних контейнерів і Митній конвенції, що стосується контейнерів, 1972 р.

Налив контейнерів-цистерн здійснюється на під'їзних коліях відправників з установкою контейнерів на фітінгові платформи зливними приладами всередину з повним використанням місткості платформ і додержанням вимог правил розміщення та кріплення вантажів.

(абзац другий підпункту 2.3.5 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства інфраструктури України від 05.11.2014 р. N 565)

Контейнери-цистерни завантажуються не вище їх трафаретної вантажопідйомності і вантажопідйомності фітінгової платформи з урахуванням їх тари. Контейнери-цистерни перевозяться із ЗПП відправника. Вантаж перевозиться без додержання температурного режиму.

2.4 Етиловий (винний) спирт

2.4.1 Етиловий (винний) спирт перевозиться залізницями в модернізованих чотиривісних власних та орендованих цистернах з верхнім зливом (модель 15-1454, 15-1611, тип калібровки 62, 66).

(абзац перший пункту 2.4.1 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства транспорту України від 31.01.2004 р. N 54)

У модернізованих цистернах мають бути заварені нижні зливні пристрої, приварені стандартні вушка на кришці і горловині люка для навішування двох ЗПП, надійно закритий ковпак запобіжно-впускного клапана.

Перевезення етилового (винного) спирту в немодернізованих цистернах допускається за окремими договорами між залізницею і відправником відповідно до статті 63 Статуту залізниць України.

На цистернах для перевезення спирту наносять встановлені трафарети згідно з пунктами 1.4.13 - 1.4.15 цих Правил.

2.4.2 На внутрішній поверхні наливного люка спиртових цистерн має бути нанесена лінія висоти наливу спирту або приварена планка.

Налив спирту вище або нижче встановленої висоти дозволяється не більше ніж на 5 см.

2.4.3 Після наливу спирту в цистерну до встановленого рівня визначається температура спирту в цистерні і відбирається проба, за якою відправник встановлює міцність спирту.

Після відбору проби відправник визначає висоту недоливу спирту в цистерні від верхнього краю наливного люка до рівня налитого спирту.

Пляшки з пробями пломбуються пломбами станції відправлення і зберігаються у відправника до надання йому одержувачем акта про прийом спирту без зміни міцності або до проведення аналізу проби.

2.4.4 Висота недоливу спирту вимірюється спеціальною металічною лінійкою, яка має державне повірочне тавро і на якій нанесені поділки з інтервалом 1 мм.

При вимірюванні недоливу лінійка опускається в цистерну таким чином, щоб її поперечна планка лежала на краях люка перпендикулярно поздовжній осі цистерни. Швидко піднявши лінійку вгору, по лінії змочування визначають висоту недоливу спирту з точністю до 1 мм.

Після закінчення заміру відправник вкладає в паз на люці гумову прокладку, щільно закриває кришку люка та пломбує цистерну. На кришку наливного люка накладається два ЗПП.

2.4.5 У перевізному документі в графі "Найменування вантажу" відправником зазначається:

сорт спирту (сирець, ректифікат);

міцність спирту з точністю до 0,1 %;

температура спирту в цистерні під час замірювання висоти недоливу з точністю до 0,5°

С;

висота недоливу з точністю до 1 мм;

кількість налитого спирту в декалітрах.

Відомості про масу спирту, які вказуються відправником у перевізному документі, використовують тільки для визначення провізної плати.

Відправник може додавати до перевізних документів акт про відвантаження спирту, який є документом, що регулює взаємовідносини безпосередньо між відправником і одержувачем.

2.4.6 Перевезення вважається справним, якщо на станцію призначення спирт прибув у справній цистерні, зі справними ЗПП відправника. У цьому випадку видача спирту провадиться без перевірки залізницею кількості та якості спирту.

2.4.7 У випадку прибуття спирту в несправній цистерні або з порушеними ЗПП відправника видача спирту одержувачу провадиться комісією у складі начальника або заступника начальника станції, працівника станції і одержувача.

Про видачу спирту складається комерційний акт, в якому вказується тип цистерни, висота недоливу, висота наливного люка, міцність і температура спирту в цистерні. Кількість спирту, який міститься в цистерні, в акті не вказується.

До комерційного акта може додаватись складений одержувачем попередній розрахунок кількості отриманого спирту.

Якщо при видачі спирту одержувачу буде виявлено зниження міцності спирту, комісія відбирає з цистерни пробовідбірником дві проби спирту по 1 л кожна, які опломбовуються пломбами станції. Одна проба передається на аналіз у нейтральну лабораторію, а друга зберігається у одержувача спирту як контрольна проба.

У цьому випадку в комерційному акті вказується міцність спирту згідно з перевізними документами і міцність, що встановлена при видачі. В акті вказується також, що проба спирту відібрана для аналізу. Копія комерційного акта направляється в управління залізниці

відправлення спирту для перевірки в лабораторних умовах міцності проби спирту, яка зберігається у відправника. Результати перевірки міцності висилаються в управління залізниці призначення.

Схоронність або недостача спирту за комерційним актом визначається управлінням залізниці призначення згідно з додатком 5 до цих Правил.

2.4.8 Після закінчення зливу одержувач зобов'язаний покласти під кришку люка гумову прокладку і запломбувати цистерну. Порожня цистерна направляється на станцію приписки за перевізними документами.

2.5 Скраплені гази

2.5.1 Скраплені гази наливом перевозяться у власних спеціалізованих цистернах і контейнерах-цистернах. У кожній такій цистерні або контейнері-цистерні перевозиться тільки певний вид газу. Використання її для наливу інших скраплених газів не допускається.

Скраплені гази в цистернах (контейнерах-цистернах) перевозяться під підвищеним тиском.

Деякі скраплені гази (кисень та ін.) перевозяться під нормальним тиском, у цьому випадку частина газу за час перевезення випаровується. Труба, що відводить з цистерни газ, який випаровується, має бути завжди відкритою.

Скраплені гази відправник зобов'язаний пред'являти до перевезення тільки в цистернах або контейнерах-цистернах, які відповідають вимогам, що передбачені ДНАОП 0.00-1.07-94.

2.5.2 Зовнішня поверхня цистерн для скраплених газів фарбується в світло-сірий колір. Вздовж котла цистерни з обох боків по середній лінії наноситься смуга шириною 300 мм для аміаку - жовтого кольору, для хлору - зеленого, для сірчаного ангідриду - чорного, для бутану, бутилену, пропану та інших горючих газів - червоного кольору.

На котлі цистерни мають бути трафарети: про найменування вантажу, "С горки не спускати", знаки безпеки, а також найменування підприємства - власника цистерни та станції і залізниці приписки.

(абзац другий підпункту 2.5.2 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 05.11.2009 р. N 1135)

На цистернах для перевезення скраплених газів під нормальним тиском біля місця вільного виходу газу має бути напис: "Газосброс не закривати".

2.5.3 На цистернах, які обладнані тамбуром для провідників, у випадку перевезення таких цистерн без супроводження відправник зобов'язаний: закрити вікна тамбура фанерою або іншим матеріалом і пофарбувати під колір цистерни, закрити на ключ двері тамбура, закріпити вушка дверей закрутками з дроту діаметром 4 - 6 мм і запломбувати двері.

2.5.4 З котла цистерни для скраплених газів необхідно зняти манометр з трубкою і триходовим краном. На отворі для манометра необхідно поставити заглушку на різьбі.

З цистерн для рідкого хлору, а також для інших газів у випадку перевезення їх згідно з п. 2.5.8 у супроводі провідників манометр не знімається. Манометр та інші контрольно-вимірювальні прилади не знімаються також з цистерн, обладнаних арматурною шафою, що закривається, в якій розміщені ці прилади.

2.5.5 Налив у цистерни і контейнери-цистерни з простроченою датою технічного огляду Інспекцією з котлонагляду, з невідповідним кольором цистерни, контейнера-цистерни і арматури, без наявності відповідних написів і трафаретів, а також налив вантажу, який не відповідає призначенню цистерни або контейнера-цистерни, та заповнення котла вище встановленої норми - забороняється.

Після наповнення цистерн, обладнаних арматурною шафою, двері шафи мають бути закриті на ключ і опломбовані пломбою відправника. Зовнішні двері арматурного тамбура замикаються на ключ, а вушка дверей закріплюються закруткою з дроту діаметром 4 - 6 мм, після чого відправник повинен опломбувати двері.

При поверненні таких цистерн у порожньому стані одержувач закриває і опломбовує двері арматурної шафи і зовнішні двері в порядку, передбаченому для завантажених цистерн.

Відповідальність за справність котла цистерни і арматури, за правильність наповнення цистерни і забезпечення безпеки під час перевезення скраплених газів покладається на відправника.

2.5.6 У верхній частині перевізного документа на завантажений зріджений газ відправник проставляє відомості про небезпеку вантажу.

(підпункт 2.5.6 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 р. N 1430, наказом Міністерства інфраструктури України від 08.06.2011 р. N 138)

2.5.7 Про відправлення цистерн (контейнерів-цистерн) із скрапленими газами відправник повідомляє одержувача. У повідомленні вказуються: найменування вантажу, номери цистерн (контейнерів-цистерн), перевізних документів і дата завантаження.

Одержувач зобов'язаний слідкувати за своєчасним прибуттям цистерни (контейнера-цистерни) і у випадку неприбуття в установлений термін вжити заходів до її розшуку.

2.5.8 Цистерни для скраплених газів як в завантаженому, так і в порожньому стані можуть перевозитися залізницями без супроводження провідниками.

Дозволяється в окремих випадках на прохання відправника перевезення скраплених газів у цистернах у супроводі провідників.

Цистерни, завантажені рідким хлором, рідким етиленом, перевозяться тільки у супроводі провідників відправника або одержувача.

Провідниками призначаються працівники, які знають разом з обов'язками, що передбачені Правилами перевезень вантажів у супроводі провідників відправників (одержувачів), властивості вантажу і заходи безпеки при перевезенні їх, які пройшли навчання з охорони праці і вміють користуватись засобами захисту, мають слюсарні навички і здали технімум в обсязі цього розділу Правил, а також інструкції для провідника із супроводження даного скрапленого газу.

Провідник повинен мати при собі комплект відповідних інструментів, необхідний запас прокладного матеріалу і заглушок, відповідний протигаз, захисний одяг, засоби дегазації, а також електричний акумуляторний ліхтар у вибухобезпечному виконанні.

Для проїзду провідників залізниця в рахунок плану відправника надає критий вагон, який в зимовий період обладнується відправником спеціальними пристроями для опалення.

2.5.9 У випадку виявлення несправності цистерни або контейнера-цистерни, через яку неможливе подальше її перевезення, така цистерна або вагон з контейнерами-цистернами відчіпляється від поїзда, подається на окрему колію в безпечне місце. За наявності провідника цистерна має бути під його охороною.

Якщо група цистерн супроводжується одним провідником, то від поїзда відчіпляється вся група. У разі несправності котла цистерни начальник станції повідомляє телеграфом відправника (одержувача) через начальника станції відправлення (призначення) про характер несправності з вимогою відрядити спеціалістів для ремонту або надати іншу справну цистерну з пристосуванням для переливу вантажу.

Після одержання повідомлення про відчеплення цистерни або вагона з контейнерами-цистернами в залежності від характеру несправності відправник (одержувач) зобов'язаний направити на станцію відчеплення, крім відповідної порожньої цистерни (контейнера-цистерни) для переливу вантажу, також досвідченого відповідального представника і працівників для ремонту відчепленої цистерни (контейнера-цистерни).

2.5.10 Ремонт ходових і гальмівних частин завантаженої цистерни або вагона з завантаженими контейнерами-цистернами провадиться з особливою обережністю, а у разі супроводження цистерни провідником - тільки в його присутності.

У разі виконання ремонту несправних цистерн і контейнерів-цистерн не допускається:

ремонтувати котли в завантаженому стані;

завдавати ударів по котлу;

використовувати іскробезпечний інструмент і бути поблизу цистерн з відкритим вогнем (факел, жаровня, газовий і свічковий ліхтарі);

проводити під цистерною зварювальні роботи.

У разі необхідності ремонту візків з використанням вогню, зварювання і ударів візки викочуються з-під цистерни і відводяться на відстань не ближче 20 м від котла.

У випадках несправності цистерни працівниками вагонного господарства залізниці складається акт про її технічний стан за участю провідника, якщо він супроводжує цистерну. В акті мають бути вказані: вид несправності і причини її виникнення, вжиті заходи для усунення несправності, а також висновок про можливість подальшого перевезення цистерни. Копія акта додається до перевізних документів.

2.5.11 Одержувач зобов'язаний злити зріджений газ з цистерни повністю. Тиск в цистерні після зливу (вуглеводневих) скраплених газів і аміаку має бути не менше 0,05 МПа.

У перевізних документах на порожню цистерну одержувач вказує: "Цистерна злита повністю. Тиск у котлі _____ МПа".

У верхній частині перевізного документа одержувач проставляє штампелі, які передбачені для завантажених цистерн. Такі самі штампелі проставляються станцією у вагонному листі.

Станція не приймає порожню цистерну до перевезення, якщо одержувач вказав у перевізних документах про наявність в цистерні залишку вантажу.

2.5.12 При перевезенні вінілу* необхідно дотримуватись таких додаткових умов.

* Вініл - це скраплений, неотруйний горючий газ. Пари вінілу за атмосферних умов (тиск 0,1 МПа) легше повітря. У суміші з повітрям у межах певних концентрацій пари вінілу при контакті з вогнем вибухопожежонебезпечні. Небезпечність вибуху особливо збільшується у разі витікання вінілу в закритих приміщеннях.

(примітка до пункту 2.5.12 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства транспорту України від 31.01.2004 р. N 54)

Вініл перевозиться у власних спеціалізованих цистернах, які оснащені системою пожежогасіння. Ці цистерни відправник (одержувач) забезпечує комплектами необхідних приладів, пристроїв, інструментів і матеріалів для їх ремонту, технічного обслуговування і експлуатації, а також виносними комунікаціями, що забезпечують аварійний газоскид, петардами і переносними сигналами огороження місць перешкоди для руху. До пред'явлення вінілу до перевезення відправник зобов'язаний впевнитись у повній укомплектованості цистерн відповідно до вищенаведених вимог.

Налив і злив цистерн проводиться на під'їзних коліях відповідно відправника або одержувача і їх засобами.

Відправник зобов'язаний злити цистерну повністю. Тиск у цистерні після зливу вінілу має бути не більше 0,05 МПа.

Цистерни для перевезення вінілу як у завантаженому, так і порожньому стані перевозяться в супроводі бригади спеціалістів відправника (одержувача), на чолі із старшим бригади, які зобов'язані безперервно охороняти, а також обслуговувати вантаж під час перевезення і вживати заходів, що гарантують безпеку перевезення та самих працюючих.

Кількість спеціалістів для супроводження цистерн встановлюється відправником. Крім приладів, зазначених у п. 2.5.8 цих Правил, спеціалісти повинні мати також засоби надання першої допомоги, знати правила і мати навички її надання.

Цистерни перевозяться із закритим газоскидом. Зниження тиску в цистерні провадиться в міру необхідності під час її стоянки спеціалістами, які супроводжують цистерну.

У разі виникнення під час перевезення із-за несправності цистерни можливої небезпеки для людей, вантажів, рухомого складу і споруд спеціалісти, які супроводжують цистерну, зобов'язані вжити заходів щодо усунення небезпеки, а при необхідності організувати охорону місця стоянки цистерни, не допускаючи сторонніх осіб у небезпечну зону, викликати пожежну охорону.

У разі необхідності переливу вінілу відправник (одержувач) зобов'язаний в добовий термін після одержання заявки старшого бригади супроводження направити порожню

підготовлену під налив вінілу цистерну. Разом з цистерною відправник направляє бригаду техобслуговування, засоби для забезпечення переливання вінілу.

Роботи з переливання вінілу з однієї цистерни в іншу виконуються бригадою супроводження з додержанням усіх заходів безпеки під керівництвом старшого цієї бригади.

Заходи безпеки, порядок ліквідації наслідків аварійних ситуацій та ведення аварійно-відбудовних робіт встановлюються Правилами безпеки та порядком ліквідації наслідків аварійних ситуацій з небезпечними вантажами при перевезенні їх залізничним транспортом, затвердженими наказом Міністерства транспорту України від 16.10.2000 N 567 та зареєстрованими в Міністерстві юстиції 23.11.2000 за N 857/5078.

2.6 Кислоти

2.6.1 Кислоти можуть спричиняти важкі хімічні опіки, отруєння, вибухи, а також роз'їдання металу котла цистерни.

2.6.2 Кислоти перевозяться тільки у власних спеціалізованих цистернах.

2.6.3 Використання звичайних цистерн (загального парку) для перевезення кислот не допускається.

2.6.4 На цистернах для перевезення кислот має бути таке розпізнавальне забарвлення і такі трафарети:

уздовж котла цистерни з обох боків наноситься жовта смуга шириною 500 мм, а на торцевих днищах - тією самою фарбою квадрат розміром 1 x 1 м;

на квадратах і в центральній частині котла з обох боків у залежності від того, під яку кислоту призначена цистерна, наносяться чорною фарбою такі трафарети (висота букв 150 мм): "Серная кислота"; "Меланж"; "Олеум"; "Соляная кислота".

Крім того, власні кислотні цистерни мають бути пофарбовані і мати трафарети згідно з пунктами 1.4.13 і 1.4.15 цих Правил.

2.6.5 Концентрація і якість кислоти, що наливається, мають відповідати вимогам діючих стандартів.

2.6.6 Приготування меланжу, а також інгібування соляної кислоти проводиться відправником до наливу у спеціально пристосованих ємкостях. Виконання цих операцій безпосередньо у цистернах у процесі наливу не допускається. Температура меланжу при наливі в цистерни має бути не вище +30° С, а в літній період - не вище +40° С.

2.6.7 Після наливу кислоти відправник зобов'язаний закрити кришку люка цистерни на кислотостійкій прокладці, ретельно закрутити баранці, опломбувати цистерну і протерти котел.

2.6.8 Злив кислот провадиться повністю з видаленням шламу. Після зливу кислоти одержувач зобов'язаний негайно щільно закрити кришку люка на кислотостійкій прокладці, закрутити баранці, опломбувати цистерну і протерти котел.

2.6.9 Перед направленням кислотних цистерн для ремонту котла відправник (одержувач) зобов'язаний своїми засобами очистити котел цистерни, нейтралізувати, промити і дегазувати його. Промивка цистерн провадиться з дотриманням правил охорони праці і забезпеченням збереженості цистерн.

Після промивання і дегазації відправник (одержувач) додає до перевізних документів довідку про промивання і дегазацію цистерни і повну безпечність виконання робіт всередині котла цистерни.

2.6.10 У разі виявлення під час перевезення течі кислоти несправна цистерна негайно відчіпляється від поїзда і подається на окрему колію.

Про течу цистерни станція сповіщає по телеграфу або телефону відправника або одержувача, або найближче підприємство наливу (зливу) кислот (у залежності від місцезнаходження несправної цистерни), які зобов'язані в добовий термін після одержання повідомлення направити працівників з обладнанням для перекачування кислоти. При необхідності для перевезення працівників з обладнанням до місця перекачування такої цистерни станція зобов'язана надати вагон.

Вантаж перекачується у відповідну кислотну цистерну незалежно від її належності до того чи іншого підприємства.

У разі відсутності такої цистерни станція відчеплення негайно доводить до відома дирекції або управління залізниці для направлення відповідної цистерни.

2.7 Інші хімічні вантажі

2.7.1 Перевезення рідких хімічних вантажів провадиться у власних спеціалізованих цистернах і контейнерах-цистернах.

2.7.2. На цистернах для перевезення хімічних вантажів наносяться трафарети згідно з пунктами 1.4.13 та 1.4.15 цих Правил.

(підпункт 2.7.2 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 р. N 1430, у редакції наказу Міністерства інфраструктури України від 08.06.2011 р. N 138)

2.7.3 На цистерни для перевезення сірковуглецю наносяться трафарети і знаки безпеки.

(абзац перший підпункту 2.7.3 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 р. N 1430)

Перевезення сірковуглецю в цистернах і танках-контейнерах як у заповненому, так і в порожньому стані провадиться під надлишковим тиском інертного газу від 0,01 до 0,03 МПа, про що проставляється відмітка в перевізних документах.

Перевезення сірковуглецю в теплий період року (з першого квітня до першого жовтня) може здійснюватися під шаром води у кількості 5 % об'єму вантажу. Загальна маса сірковуглецю з водою не повинна перевищувати вантажопідйомності цистерни. Кількість наливої води вказується відправником у перевізних документах під найменуванням вантажу. Після повного зливу сірковуглецю в теплий період року одержувач зобов'язаний налити в цистерну воду (висота наливу 3 - 5 см).

2.7.4 Одержувач зобов'язаний злити хімічний вантаж з цистерни (контейнера-цистерни) повністю без залишку.

Після зливу антифризів, гліколей, спирту денатурованого і етиленгліколей одержувач зобов'язаний також промити котел цистерни (контейнера-цистерни) водою і видалити промивну воду.

2.8 Метанол

2.8.1 Метанол (метиловий спирт) є небезпечною легкозаймистою і дуже отруйною речовиною.

За кольором, запахом та смаком метанол нагадує етиловий (винний) спирт, але вживання його людиною навіть у невеликій кількості викликає отруєння з важкими наслідками - втратою зору до повної сліпоти та часто із смертельними наслідками.

2.8.2 Перевезення метанолу залізницями провадиться з обов'язковим супроводом воєнізованою охороною залізниці або вантажовласника з моменту передачі відправником завантаженої цистерни залізниці до моменту передачі її одержувачу. У разі перевезення метанолу на адресу військової установи вантаж супроводжується військовою вартою.

2.8.3 Метанол перевозиться у спеціальних власних цистернах без нижнього зливного пристрою, які обладнані запобіжними кожухами над кришками люків.

Перевезення метанолу може здійснюватися під надлишковим тиском інертного газу від 0,01 до 0,03 МПа, про що проставляється відмітка у графі 20 "Найменування вантажу".

(підпункт 2.8.3 доповнено новим абзацом другим згідно з наказом Міністерства інфраструктури України від 08.06.2011 р. N 138, у зв'язку з цим абзаци другий - п'ятий вважати відповідно абзацами третім - шостим)

Котел цистерни фарбується в жовтий колір (броньовий лист - у чорний колір). По осьовій лінії вздовж циліндричної частини котла з обох боків наноситься чорна смуга шириною 500 мм.

З правого боку циліндричної частини котла (або з обох боків) на відстані 50 мм лівіше хомути в чорній смузі залишаються розриви, що утворюють прямокутники шириною, яка дорівнює ширині чорної смуги (500 мм), і довжиною, необхідною для розміщення напису: "Метанол".

Ці прямокутники фарбуються в білий колір. Такі ж прямокутники наносяться і в середній частині обох днищ під горизонтальною віссю. Висота букв 154 мм. Лівіше цього напису наноситься малюнок - череп з перехрещеними кістками. Всі написи і рисунок наносяться чорною фарбою. Крім того, на цистернах наносяться трафарети згідно з пунктами 1.4.13 та 1.4.15 цих Правил.

Перевезення метанолу в інших цистернах, а також використання цистерн для метанолу не за призначенням не дозволяється.

2.8.4 Перед подачею під налив метанолу цистерна має бути старанно оглянута працівником залізниці щодо наявності чіткого розпізнавального забарвлення і попереджувальних трафаретів, справності ходових частин і котла, наявності запобіжного кожуха, пристроїв для щільного закриття кришки люка і вушок для пломбування.

2.8.5 Налив і злив метанолу здійснюється засобами відправника і одержувача на їх складах.

Перед наливом метанолу відправник зобов'язаний перевірити:

наявність на котлі виразного розпізнавального забарвлення і чітких трафаретів про отруйність вантажу;

наявність запобіжного кожуха, справних пристроїв для щільного закриття кришки люка і вушок для пломбування.

Наливати метанол у цистерну до виправлення виявленого дефекту не дозволяється.

2.8.6 Під час наливу відправник повинен стежити за справністю котла цистерни. При виявленні протікання налив припиняється і відправник зобов'язаний негайно перекачати метанол з несправної цистерни.

Метанол наливається не вище основи наливного люка.

2.8.7 Після закінчення наливу відправник зобов'язаний:

встановити під кришкою люка прокладку для запобігання розливанню вантажу під час перевезення;

щільно закрити кришку люка, закріпити її болтами і опломбувати цистерну;

закрити запобіжний кожух та опломбувати його;

навісити на запобіжний кожух бирку з транспортним маркуванням;

підтвердити своїм підписом у накладній результат огляду завантаженої цистерни.

2.8.8 На метанол і порожні цистерни після зливу метанолу оформляється накладна.

(абзац перший підпункту 2.8.8 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства інфраструктури України від 08.06.2011 р. N 138)

У графі 50 "Відмітки відправника" накладної проставляється відмітка "Забарвлення котла, трафарети про безпеку та трафарет приписки відповідають правилам. Кришка люка цистерни щільно закрита на справній прокладці. Запобіжний кожух закріплений дротяною закруткою. Цистерна справна".

(абзац другий підпункту 2.8.8 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства інфраструктури України від 08.06.2011 р. N 138)

Абзац третій підпункту 2.8.8 виключено

(згідно з наказом Міністерства інфраструктури України від 08.06.2011 р. N 138, у зв'язку з цим абзац четвертий вважати абзацом третім)

У натурному листі напроти номера кожної цистерни з метанолом червоними чорнилами або червоним олівцем робиться напис: "Метанол".

2.8.9 При прийманні завантаженої цистерни працівник станції відправлення зобов'язаний перевірити:

наявність чіткого трафарету на цистерні про отруйність вантажу;

відсутність протікання вантажу з цистерни;

наявність пломби (ЗПП) і бирки на запобіжному кожусі та правильність пломбування.

У разі виявлення якого-небудь порушення вантаж до перевезення не приймається, цистерна повертається відправнику.

Після перевірки працівник станції зобов'язаний доповісти начальнику станції або його заступнику результати огляду цистерни.

2.8.10 Начальник станції або його заступник повинен оглянути цистерну, підтвердити своїм підписом у накладній результат огляду і викликати воєнізовану охорону для приймання цистерни з метанолом під охорону. У разі відсутності на станції відправлення воєнізованої охорони завчасно повідомляється підрозділ воєнізованої охорони, який обслуговує станцію.

При прийманні під охорону цистерни з метанолом наряд воєнізованої охорони перевіряє наявність пломби (ЗПП) на запобіжному кожусі люка цистерни та її (його) справність.

У випадку виявлення втрати або несправності пломби (ЗПП) стрілець воєнізованої охорони зобов'язаний негайно доповісти про це начальнику станції і командирі підрозділу воєнізованої охорони.

2.8.11. Цистерна з метанолом повинна перебувати під безперервною охороною:

на станції відправлення - з моменту приймання цистерни від відправника;

на всьому шляху перевезення;

на станції призначення - до моменту приймання завантаженої цистерни одержувачем.

2.8.12 У випадку виявлення під час перевезення несправної цистерни, що вимагає перекачування вантажу, така цистерна відчіплюється від поїзда і подається на станційні колії, встановлені технічно-розпорядчим актом станції. Начальник станції або його заступник викликає воєнізовану охорону і до її прибуття призначає для охорони цистерни працівників станції.

2.8.13 Перекачування метанолу, промивання цистерни і видалення промивної води проводяться в присутності начальника станції або його заступника.

Особи, які перекачують метанол, повинні бути спеціально проінструктовані щодо отруйності метанолу, небезпечності отруєння ним при прийманні всередину, а також про заходи пожежної безпеки при виконанні цих робіт.

Під час перекачування метанолу до закінчення знищення залишку вантажу цистерна охороняється воєнізованою охороною, яка зобов'язана не допускати сторонніх осіб до місця перекачування і запобігти розкраданню вантажу.

2.8.14 Після прибуття цистерни з метанолом на станцію призначення одержувач зобов'язаний:

прийняти під охорону цистерну з метанолом з моменту передачі її залізницею;

злити вантаж з цистерни повністю без залишку, промити цистерну водою до повного видалення запаху метанолу, витративши на цистерну не менше двох кубометрів води. Вода після промивання повинна бути видалена з цистерни повністю;

після перевірки цистерни щільно закрити кришку ковпака, закрити запобіжний кожух, закріпити його і опломбувати цистерну;

навісити на запобіжний кожух бирку з написом: "Порожня - метанол", а також вказати найменування одержувача вантажу, станцію відправлення і станцію призначення порожньої цистерни;

надати станції накладну на відправлення порожньої цистерни з-під метанолу. У графі 50 "Відмітки відправника" проставити відмітку згідно з пунктом 2.8.8 цих Правил та зазначити "Метанол злитий, цистерна промита, промивна вода видалена повністю".

(абзац шостий підпункту 2.8.14 у редакції наказу

Міністерства інфраструктури України від 08.06.2011 р. N 138)

2.8.15 Після зливу метанолу і промивання цистерни одержувачем начальник станції (або його заступник) особисто оглядає цистерну, перевіряє повноту видалення промивної води і відсутність рідини на дні котла цистерни, результати огляду зазначаються в графі 49 "Відмітки залізниці" із внесенням до неї такого запису: "Перевірено _____ (прізвище та ініціали особи, що здійснювала перевірку)".

(абзац перший підпункту 2.8.15 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства інфраструктури України від 08.06.2011 р. N 138)

У разі відсутності на станції електричних ліхтарів у вибухобезпечному виконанні перевірка повноти зливу цистерн повинна проводитися тільки у світлий час доби.

Абзац третій підпункту 2.8.15 виключено

(згідно з наказом Міністерства інфраструктури України від 08.06.2011 р. N 138)

2.8.16 У разі виявлення на коліях вагонних депо, промивально-пропарювальних підприємств або в інших місцях бездокументних цистерн, завантажених метанолом, або порожніх з-під метанолу, такі цистерни негайно здаються під охорону.

2.8.17 Затримка порожніх бездокументних цистерн або цистерн з недоzlитими залишками метанолу оформляється актом загальної форми, копія якого додається до перевізних документів.

Про кожний випадок затримки цистерни начальник станції повідомляє начальника дирекції залізничних перевезень, начальника підрозділу воєнізованої охорони, а також начальників служби комерційної роботи і воєнізованої охорони.

У разі виявлення порожніх цистерн з-під зливу метанолу з неправильним забарвленням, невиразними трафаретами, які не відповідають цим Правилам, у випадку неможливості усунення несправностей на місці такі цистерни відправляються до пунктів приписки тільки у супроводі воєнізованої охорони в порядку, передбаченому для супроводження завантажених цистерн.

2.9 Жовтий фосфор

2.9.1 Жовтий фосфор - дуже отруйна, пожежонебезпечна кристалічна речовина від світло-жовтого до темно-бурого кольору. Питома вага $1,83 \text{ г/см}^3$, плавиться при $+44^\circ \text{C}$, кипить при $+280^\circ \text{C}$. У воді не розчиняється, на повітрі легко окиснюється і самозаймається. Горить з виділенням густого білого диму. Фосфор, що загоряється, легко гаситься водою. Для запобігання самозайманню жовтий фосфор зберігається і перевозиться під шаром води (розчину хлориду кальцію).

2.9.2 Жовтий фосфор перевозиться у власних цистернах без нижнього зливного пристрою (моделі 15-1412 і 15-1525).

Котел таких цистерн фарбується в жовтий колір, на котлі наноситься напис "Желтый фосфор".

Вздовж котла з обох боків наноситься червона смуга шириною 500 мм. Днища котла цистерни і рама фарбують відповідно до п. 1.4.15 цих Правил.

З метою запобігання випадковому використанню такої цистерни не за призначенням люк цистерни закривається запобіжним кожухом з листового заліза, який з двох протилежних боків має пристосування для навішування замка і пломби, ключі від замків зберігаються у відправника й одержувача фосфору. До кожуха прикріплюється добре помітна металева пластинка з надписом: "Кожух дозволяється відкривати тільки відправнику або одержувачу".

2.9.3 Використання фосфорних цистерн для перевезення інших вантажів, а також налив фосфору в цистерни, не призначені для цього вантажу, не дозволяється.

2.9.4 Після заповнення цистерни фосфором відправник зобов'язаний налити в цистерну воду висотою шару 30 см; при відправці фосфору в райони з температурою вище 40°C шар води збільшується до 60 см.

По закінченні заповнення цистерна оглядається представником відправника, після чого наливний штуцер заглушається фланцем, люк закривається запобіжним кожухом, на який навішуються замки і пломби.

2.9.5 Відправник у накладній на жовтий фосфор проставляє відомості про небезпеку вантажу відповідно до правил перевезення небезпечних вантажів.

(підпункт 2.9.5 із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства транспорту та зв'язку України від 25.11.2008 р. N 1430,

2.9.6 Цистерни з фосфором перевозяться залізницями тільки в супроводі провідників відправника.

Під час перевезення провідник зобов'язаний слідкувати за справним станом цистерни, збереженістю пломб, бути присутнім при огляді і ремонті цистерни працівниками залізниці і не допускати до цистерни сторонніх осіб.

2.9.7 У випадку виявлення несправності цистерни, через яку неможливе подальше її перевезення, така цистерна відчіпляється від поїзда і подається на окрему колію в безпечне місце, де повинна перебувати під охороною провідника.

Про затримку цистерни провідник і начальник станції доводять до відома відправника або одержувача, які зобов'язані направити спеціалістів для ремонту цистерни або вжити заходів щодо переливання вантажу в справну цистерну.

2.9.8 Злив вантажу з цистерни проводиться повністю. Після зливу одержувач зобов'язаний очистити котел цистерни від залишків фосфору і шламу, налити в цистерну чисту воду (25 - 30 см), закрити люк цистерни, накласти на нього запобіжний кожух, навісити замки і пломби.

У графі 20 "Найменування вантажу" відправник зазначає: "Цистерна злита повністю, очищена від шламу, заповнена шаром води _____ см (розчином хлориду кальцію у холодну пору року)".

(підпункт 2.9.8 доповнено абзацом другим згідно з
наказом Міністерства інфраструктури України від 08.06.2011 р. N 138)

2.10 Етилова рідина

2.10.1 Етилова рідина є легкорухливою рідиною і має густину (у залежності від сорту) 1,47 - 1,77 г/см³, не розчинна у воді, добре розчиняється в бензині, гасі, бензолі та інших органічних розчинниках.

Етилова рідина надзвичайно отруйна і особливо небезпечна тим, що отруйна дія її виявляється не зразу, інколи навіть через тривалий час, і на першій стадії отруєння не помітне для потерпілого. Крім того, етилова рідина пожежонебезпечна.

2.10.2 Етилова рідина перевозиться тільки у власних спеціалізованих цистернах (моделі 15-1414), розрахованих на надмірний робочий тиск 0,5 МПа, які задовольняють вимогам Інспекції котлонагляду і які мають дозвіл на перевезення їх загальною мережею залізниць України. Такі цистерни обладнуються зовнішньою ізоляцією, запобіжними кожухами, які закривають люки цистерн, і пристроями для зберігання аварійного запасу дегазаційних засобів (гасу, хлорного вапна, обтирального матеріалу).

Зовнішня поверхня котла цистерни для етилової рідини фарбується алюмінієвою фарбою, а нижня частина на висоту 250 мм - чорною масляною фарбою. Уздовж котла цистерни з обох боків посередині наноситься смуга зеленого кольору шириною 500 мм. Торцеві днища котла і рама цистерни фарбуються в зелений колір, біля краю днищ по колу алюмінієвою фарбою наноситься смуга шириною 300 мм.

На обох повздовжніх боках котла в середній частині наноситься напис "Этиловая жидкость".

2.10.3 Використання таких цистерн не за прямим призначенням, а також налив етилової рідини в інші цистерни не дозволяються.

2.10.4 Перед наливом відправник зобов'язаний пред'явити цистерну залізниці для огляду ходових частин, гальмівних і автозчіпних пристроїв.

Налив етилової рідини дозволяється тільки в цистерну, цілком справну і відповідно підготовлену відправником.

Заповнення цистерни проводиться в межах її вантажопідйомності, але не більше 95 % ємкості котла.

2.10.5 Відповідальність за справність котла, арматури люків, прокладок, правильність заповнення цистерни і гарантування безпеки під час перевезення покладається на відправника.

2.10.6 Після наливу відправник зобов'язаний ретельно дегазувати всі місця на котлі, рамі і ходових частинах, які випадково були забруднені етиловою рідиною; герметично закрити всі вентиля, опломбувати цистерну і навісити на неї бирку з транспортним маркуванням.

2.10.7 В перевізних документах на перевезення етилової рідини відправником проставляються відомості про небезпеку відповідно до правил перевезення небезпечних вантажів.

(підпункт 2.10.7 із змінами, внесеними згідно з
наказом Міністерства транспорту та зв'язку України
від 25.11.2008 р. N 1430,
наказом Міністерства
інфраструктури України від 08.06.2011 р. N 138)

2.10.8 Після здачі цистерни до перевезення відправник повідомляє одержувача про відправлення йому цистерни з етиловою рідиною. У випадку неприбуття цистерни в установлений термін одержувач повідомляє про це по телеграфу (факсом) відправнику і начальнику станції відправлення.

2.10.9 Етилову рідину в цистернах дозволяється перевозити без супроводження провідниками.

2.10.10 У разі виявлення під час перевезення несправності, через яку неможливе подальше перевезення, така цистерна відчіпляється від поїзда, відводиться на віддалену колію в безпечне місце. У випадку протікання вантажу під місцем течі негайно ставиться ємкість для збору рідини і запобігання попаданню її на землю. Місця, залиті етиловою рідиною, дегазуються хлорним вапном.

Про затримку цистерни і характер несправності начальник станції повідомляє телеграфом (факсом) відправника (через начальника станції відправлення).

Відправник після одержання повідомлення про відчеплення цистерни зобов'язаний негайно направити на станцію відчеплення відповідального представника і працівників для ліквідації несправності, а у разі потреби - відправити справну порожню цистерну для перекачування вантажу.

Несправність цистерни оформляється актом про технічний стан цистерни, в якому вказуються: вид несправності, причина її виникнення, вжиті заходи щодо усунення несправності, а також щодо можливості подальшого перевезення цистерни. Копія акта додається до перевізних документів.

2.10.11 Одержувач зобов'язаний злити етилову рідину з цистерни повністю без залишку, після зливу двічі промити чистим бензином, видалити його з котла і заповнити цистерну азотом під абсолютним тиском в 0,1 МПа, герметично закрити всі вентиля і запломбувати цистерну.

Арматуру і зовнішні частини котла, а також раму і ходові частини цистерни, випадково забруднені при зливі етилової рідини, одержувач зобов'язаний дегазувати.

Повнота зливу, ретельність промивки, заповнення цистерни азотом і герметичне закриття всіх вентилів перевіряються представником одержувача, який зобов'язаний в перевізних документах, складених на повернення порожньої цистерни, в графі "Найменування вантажу" зробити запис: "Цистерна злита повністю, промита, заповнена азотом і герметично закрита" і підтвердити це своїм підписом.

(абзац третій підпункту 2.10.11 із змінами, внесеними згідно з
наказом Міністерства інфраструктури України від 08.06.2011 р. N 138)

Порожня цистерна для етилової рідини повертається на станцію приписки за перевізними документами.

2.10.12 Ремонт котла цистерни проводиться на підприємстві - власнику цистерни силами і засобами останнього, а ремонт ходових частин - ремонтними підприємствами залізниць за рахунок власника цистерни.

Перед ремонтом ходових частин підприємство-відправник (одержувач) зобов'язане провести дегазацію внутрішньої і зовнішньої поверхні котла цистерни, а також ходових частин

та видати довідку про проведену дегазацію, яка забезпечує безпечні умови роботи працівників, що ремонтують цистерни.

**Начальник управління
безпеки транспорту**

Ю. В. Гержод

Додаток 1
до Правил перевезення наливних вантажів

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК БЕЗПЕЧНИХ ВАНТАЖІВ, ЩО ДОПУСКАЮТЬСЯ ДО ПЕРЕВЕЗЕННЯ НАЛИВОМ У ВАГОНАХ-ЦИСТЕРНАХ, ВАГОНАХ БУНКЕРНОГО ТИПУ ТА КОНТЕЙНЕРАХ-ЦИСТЕРНАХ

Найменування вантажу	У яких вагонах (контейнерах) дозволяється перевозити	Спеціальні трафарети на цистерні і контейнері	Примітки
Авіаж К-1	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Авіаж", "X", трафарет приписки	
Автол	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Т"	
Алкілбензол лінійний С 10 - С 14	У власних спеціалізованих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Алкілбензол", "X", трафарет приписки	
Алкілсульфонат	У спеціалізованих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Алкілсульфонат", "X", трафарет приписки	
Антиокисник деревно-смоляний (інгібітор)	У власних цистернах в/вабо орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Антиокисник", "Т", трафарет приписки	
Антисептичний препарат "Аквабор"	У спеціалізованих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Аквабор", "X", трафарет приписки	
Антиполімеризатор деревно-смоляний	У власних цистернах в/вабо орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Антиполімеризатор", "Т", трафарет приписки	
Антисептик ЖТК	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Т"	
Антифризи етиленгліколеві (50 % - 60 % водний розчин)	У власних цистернах в/в або орендованих. У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Антифризи етиленгліколеві", "X", трафарет приписки	

Асидол	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"С" або "СТ"	
Асидол-милонфт	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"С" або "СТ"	
Барда мелясна упарена післяспиртова	У власних спеціалізованих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Барда", "П", трафарет приписки	
Бітуми, в'язкі	У бункерних напіввагонах		
Бітуми, рідкі	У спеціалізованих цистернах з пристроєм для обігріву	"Т"	
Брикетин	У спеціалізованих цистернах в/в з пристроєм для обігріву У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Брикетин", "Х", трафарет приписки	
Виноматеріали, що містять менше 24 % спирту від об'єму	У спеціалізованих цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Виноматеріали", "П", трафарет приписки	Див. п. 2.3 Правил
Води мінеральні природні і штучні	У спеціалізованих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Вода мінеральна", "П", трафарет приписки	Див. п. 2.3.4 Правил
Гач дистилятний	У спеціалізованих цистернах в/в з пристроєм для обігріву У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Гач", "Т", трафарет приписки	
Гідроль	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Гідроль", "Х", трафарет приписки	
Гідрополь	У спеціалізованих цистернах в/в з пристроєм для обігріву У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Гідрополь", "Х", трафарет приписки	
Гліцерин, технічний	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Гліцерин", "Х", трафарет приписки	

Деемульгатор нафтових емульсій ОЖК	У спеціалізованих цистернах в/в з пристроєм для обігріву У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"ОЖК", "Х", трафарет приписки	
Деемульгатор НЧК	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Т"	
Діізобутилфталат	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Діізобутилфталат", "Х", трафарет приписки	
Дибутілфталат	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Пластифікатор", "Х", трафарет приписки	
Диметилфталат	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Пластифікатор", "Х", трафарет приписки	
N,N-Диметилацетамід	У спеціалізованих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Диметилацетамід", "Х", трафарет приписки	
Депресатор АзНИИ	У цистернах з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Т"	
Диспергент нафти ОМ-6	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Диспергент", "Х", трафарет приписки	
Дистилят вакуумний	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом. У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"С" або "СТ"	
Дистиляти мастил: I-5а, I-8а, трансформаторного, МВП	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"С" або "СТ"	
Дібутилсебацінат	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Пластифікатор", "Х", трафарет приписки	

Діоктилсебацінат	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Пластифікатор ДОС", "Х", трафарет приписки	
Діоктилфталат	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Пластифікатор ДОФ", "Х", трафарет приписки	
Дипропіленгліколь	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Дипропіленгліколь", "Х", трафарет приписки	
Добрива карбамідо-аміачні (КАС) (частка азоту у нітратній формі менше 12 %)	У спеціалізованих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Добрива карбамідоаміачні КАС", "Х", трафарет приписки	Див. п. 1.4.12 Правил
Добрива рідкі комплексні "ЖКУ"	У власних цистернах в/в. У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Добрива рідкі комплексні "ЖКУ", "Х", трафарет приписки	
Дубителі синтетичні (N 2)	У спеціалізованих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Дубителі", "Х", трафарет приписки	
Позицію виключено			
Екстракт дубильний, рідкий	У власних цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Екстракт дубильний", "Х", трафарет приписки	
Емульсоли	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Емульсол", "Х", трафарет приписки	
Емультал	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Емультал", "Х", трафарет приписки	
Етиленгліколь	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Етиленгліколь", "Х", трафарет приписки	
Етилкарбітол	У власних цистернах в/в або орендованих. У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Етилкарбітол", "Х", трафарет приписки	
Ефір N 2	У спеціалізованих алюмінієвих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Ефір N 2", "Х", трафарет приписки	

Жир баранячий	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Жир харчовий", "П", трафарет приписки	Див. п. 2.3 Правил
Жир мікробний технічний	У власних цистернах в/вабо орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Жир мікробний", "П", трафарет приписки	
Жир спермацетовий	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Жир харчовий", "П", трафарет приписки	Див. п. 2.3 Правил
Жир тваринний кормовий	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Жир тваринний", "П", трафарет приписки	
Жир тваринний технічний	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Жир тваринний", "П", трафарет приписки	
Жир яловичий	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Жир харчовий", "П", трафарет приписки	Див. п. 2.3 Правил
Жири морських ссавців і риб	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Жир харчовий", "П", трафарет приписки	Див. п. 2.3 Правил
Позицію виключено			
Позицію виключено			
Жири тваринні харчові	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Жир харчовий", "П", трафарет приписки	Див. п. 2.3 Правил
Залишки нафтові, важкі	У цистернах з пристроєм для обігріву У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Т"	
Замаслювачі А-1, НО-2, Б-73	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Замаслювачі", "Х", трафарет приписки	
Захисний віск ЗВ-1	У власних цистернах з пристроєм для обігріву У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Віск", "Х", трафарет приписки	
Збирач ОР-100	У власних цистернах в/вабо орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"ОР-100", "Х", трафарет приписки	
Змочувач ДБ (дитретичний бутилфенілполігліколевий ефір)	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Змочувач ДБ", "Х", трафарет приписки	

Інгібітор відкладень мінеральних солей ІОМС-1	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"ІОМС-1", "X", трафарет приписки	
Іхтіолін	У власних цистернах в/в	"Іхтіолін", "X", трафарет приписки	
Кальцій хлористий (кальцію хлорид), розчин	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Кальцій хлористий", "X", трафарет приписки	
Каніфоль (соснова)	У спеціалізованих цистернах в/в з пристроєм для обігріву У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Каніфоль", "X", трафарет приписки	
Каталізатор ІМ-2201 відпрацьований	У спеціалізованих цистернах в/в для сипучих вантажів У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Каталізатор", "X", трафарет приписки	
Кислоти нафтеніві	У спеціалізованих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Кислоти нафтеніві", "X", трафарет приписки	
Кислота олеїнова (Олеїн)	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Олеїн", "X", трафарет приписки	
Кислота стеаринова (Стеарин)	У власних цистернах в/в, обладнаних пристроєм для обігріву У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Стеарин", "X", трафарет приписки	
Кислоти жирні талові	У власних цистернах в/в або орендованих, обладнаних пристроєм для обігріву. У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Кислота талова", "X", трафарет приписки	
Консервант кормів "Бісилан"	У спеціалізованих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Бісилан", "X", трафарет приписки	
Консервант "Силобен" (водний розчин бензоату натрію)	У спеціалізованих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Силобен", "X", трафарет приписки	
Концентрат карбамідоформальдегідний (КФК)	У власних цистернах в/в або орендованих. У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Концентрат карбамідоформальдегідний (КФК)", "X", трафарет приписки	

Концентрат поліізобутилену	У спеціалізованих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Концентрат поліізобутилену", "Х", трафарет приписки	
Концентрат сульфїтно-спиртової барди	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Концентрат сульфїтно-спиртової барди ", "Х", трафарет приписки	
Коньяки	У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Коньяк", "П", трафарет приписки	Див. п. 2.3 Правил
Ксилїтан	У власних цистернах в/в або орендованих з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Ксилїтан", "Х", трафарет приписки	
Лак АС-54	У спеціалізованих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Лак АС", "Х", трафарет приписки	
Латекси	У власних цистернах в/в або орендованих. У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Латекси", "Х", трафарет приписки	
Лїгносульфонати технічні	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	" Лїгносульфонати", "Х", трафарет приписки	
Позицію виключено			
Позицію виключено			
Позицію виключено			
Позицію виключено			
Масла базові поліальфаолефінові	У спеціалізованих цистернах з універсальним зливним пристроєм У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Масла базові поліальфаолефінові", "Х", трафарет приписки	
Масла індустріальні відпрацьовані (МІВ, ММВ)	У власних цистернах в/в або орендованих з універсальним зливним приладом або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"СТ" або "Т"	
Масла мінеральні, світлі	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"СТ" або "С"	

Масла мінеральні, темні	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"СТ" або "Т"	
Масло мінеральне нафтове	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"С" або "СТ"	
Масло: - талове; - ойтисикове; - смерекове; - касторове технічне	У власних цистернах в/в або орендованих з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	Найменування вантажу, "Х", трафарет приписки	
Масло солярове	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"СТ", "Т"	
Масло парфумерне	У власних цистернах в/в або орендованих з універсальним зливним пристроєм чи з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Масло парфумерне", "Х", трафарет приписки	
Масло для холодильних машин	У власних алюмінієвих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	Найменування вантажу, "Х", трафарет приписки	
Масло ПОД (відходи виробництва капролактаму)	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Масло ПОД", "Х", трафарет приписки	
Метилацетоацетат	У спеціалізованих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"МСАУК", "Х", трафарет приписки	
Мило каніфольне	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Мило каніфольне", "Х", трафарет приписки	
Мило сульфатне	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Мило сульфатне", "Х", трафарет приписки	

Мило технічне, рідке	У спеціалізованих цистернах в/в з пристроєм для обігріву У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Мило технічне", "Х", трафарет приписки	
Милонафт	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"СТ" або "Т"	
Мийний препарат типу МЛ	У спеціалізованих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Сульфонол", "Х", трафарет приписки	
Напівгудрони	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"СТ" або "Т"	
Натрій хлористий (натрію хлорид), розчин	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Хлорид натрію", "Х", трафарет приписки	
Натрій-іхтіол	У власних спеціалізованих цистернах в/вабо орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Натрій-іхтіол", "Х", трафарет приписки	
Натрію карбонат, водний розчин	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Натрію карбонат", "Х", трафарет приписки	
Натрію силікат	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Натрію силікат", "Х", трафарет приписки	
Нафтозв'язувальне для брикетування вугілля	У бункерних напіввагонах		
Неоноли	У спеціалізованих цистернах в/в з пристроєм для обігріву У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Неоноли", "Х", трафарет приписки	
Нігроли (масло трансмісійне)	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"С" або "СТ"	

Нафтова сировина для виробництва оліфи	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Нафта", "Т"	
Олія: - арахісова; - бавовникова; - гірчична; - горіхова, технічна; - з плодів кісточок і горіхів мигдалю; - кедрова; - кокосова; - конопляна; - коріандрова, неєфірна; - кукурудзяна; - кунжутна; - лляна; - макова; - пальмова; - рапсова; - рижикова; - сафлорова; - соєва; - соняшникова; - суріпкова	У власних цистернах або орендованих з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом. У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Олія", "П", трафарет приписки	Див. п. 2.3 Правил
Основа АМГ-10 для концентрату вініполу	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"С" або "СТ"	
Осушувач-сирець (на основі полігліколів)	У власних цистернах в/в або орендованих. У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Осушувач-сирець", "Х", трафарет приписки	
Паливо для мартенівських печей	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"СТ", "Т"	
Парафіни нафтові, рідкі або тверді	У цистернах з універсальним зливним пристроєм У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"С"	
Паста мийна для хутра, шовку і синтетики	У спеціалізованих цистернах в/в з пристроєм для обігріву У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Паста мийна", "Х", трафарет приписки	

Патока	У власних спеціалізованих цистернах в/в або орендованих з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Патока", "П", трафарет приписки	Див. п. 2.3 Правил
Петролатум	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Т"	
Піноутворювачі ПО-6ТС, ПО-6ЦТ	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Піноутворювач", "Х", трафарет приписки	
Піноутворювачі ТЕАС, ПО-1, ПО-1Д, ПО-6К	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Піноутворювачі", "Х", трафарет приписки	
Пластифікатор ЛЗ-7, П-3	У спеціалізованих алюмінієвих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Пластифікатор", "Х", трафарет приписки	
Пластифікатор ЛЗ-7, П-3	У спеціалізованих цистернах в/в	"Пластифікатор", "Х", трафарет приписки	
Поліалкілбензол	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Поліалкілбензол", "Х", трафарет приписки	
Полігліколі	У власних цистернах в/в або орендованих	"Полігліколі", "Х", трафарет приписки	
Полігліцерини	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Полігліцерини", "Х", трафарет приписки	
Полідієни	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Полідієни", "Х", трафарет приписки	
Полієфір ПДА-2000	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Полієфір ПДА", "Х", трафарет приписки	
Препарат БВ (масло для виробництва хімічних волокон)	У спеціалізованих цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Препарат БВ", "Х", трафарет приписки	

Препарат ОС-20	У власних цистернах в/в або орендованих. У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Препарат ОС-20", "Х", трафарет приписки	
Присадка водяна до мазуту марки ВТІ-4	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"ВТІ-4", "Х", трафарет приписки	
Присадка до мінеральних масел	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"С"	
Присадка поліметакрилату Д, ПМА	У власних спеціалізованих цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"ПМА", "Х", трафарет приписки	
1, 2-Пропіленгліколь	У власних цистернах в/в або орендованих. У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"1, 2-Пропіленгліколь", "Х", трафарет приписки	
Пюре фруктове та овоче	У спеціалізованих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Сок", "П", трафарет приписки	
Присадка ЦІАТІМ-339	У власних спеціалізованих цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"ЦІАТІМ-339", "Х", трафарет приписки	
Реагент окислений крохмальний ОКР-4	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"ОКР-4", "Х", трафарет приписки	
Рематол	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Рематол", "Х", трафарет приписки	
Речовина допоміжна ОП-7, ОП-10 (40 % розчин)	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"ОП-7", "ОП-10", "Х", трафарет приписки	
Рідина ПГВ	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"ПГВ", "Х", трафарет приписки	

Рідина гальмівна "Том"	У власних цистернах в/вабо орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Рідина гальмівна", "Х", трафарет приписки	
Рідина гідравлічна ГЖ-ФК, БСК, ЖСК	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	ГЖ-ФК, БСК, ЖСК", "Х", трафарет приписки	
Рідина технологічна типу СНПХ-3100	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Рідина СНПХ-3100", "Х", трафарет приписки	
Рідини мастильноохолоджені МР-4 "Синтал"	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"С" або "СТ"	
Розчин суміші хлоридів і сульфатів натрію, калію, магнію	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Розчин суміші хлоридів", "Х", трафарет приписки	
Розчин відпрацьований поглинальний (РОП)	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"РОП", "Х", трафарет приписки	
Розчин відпрацьований цеху сіркоочищення (РОС)	У власних спеціалізованих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"РОС", "Х", трафарет приписки	
Саломас нерафінований для маргаринової промисловості	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Жир харчовий", "П", трафарет приписки	Див. п. 2.3 Правил
Саломас технічний	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Саломас", "П", трафарет приписки	
Салолін	У спеціалізованих цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Салолін", "П", трафарет приписки	
Селітра натрієва, водний розчин концентрації менше 50 %	У спеціалізованих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Селітра натрієва", "Х", трафарет приписки	
Синтамід-5	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Синтамід-5", "Х", трафарет приписки	

Синтерол АФМ-12	У власних цистернах в/в з пристроєм для обігріву У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Синтерол АФМ-12", "Х", трафарет приписки	
Синтокс-20М	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Синтокс", "Х", трафарет приписки	
Смалець	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Жир харчовий", "П", трафарет приписки	Див. п. 2.3 Правил
Смоли карбамідоформальдегідні	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Смола КФ", "Х", трафарет приписки	
Соапстоки темних мастил	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"СТ" або "Т"	
Соки, не названі в алфавіті	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Сок", "П", трафарет приписки	Див. п. 2.3 Правил
Соку концентрат	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Сок", "П", трафарет приписки	Див. п. 2.3 Правил
Спирт ізооктиловий	У власних цистернах в/в або орендованих. У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Спирт ізооктиловий", "Х", трафарет приписки	
Пюре фруктове та овочево	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Сок", "П", трафарет приписки	Див. п. 2.3 Правил
Сульфонол, паста	У власних спеціалізованих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Сульфонол", "Х", трафарет приписки	
Сульфорицинат Е	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Сульфорицинат", "Х", трафарет приписки	
Термогазойль	У цистернах з універсальним зливним пристроєм або з нижнім зливом У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"СТ" або "Т"	

Термолан (суміш вищих алкілнафталінів)	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Термолан", "Х", трафарет приписки	
Тіоколи рідкі	У спеціалізованих цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Тіоколи", "Х", трафарет приписки	
Триетаноламіна сіль алкілбензолсульфо кислоти, водний розчин	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"ЛАБС-ТЕА", "Х", трафарет приписки	
Триетанолгліколь	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Триетанолгліколь", "Х", трафарет приписки	
Фільтрат технічного пентаеритриту	У власних цистернах в/в У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Фільтрат технічного пентаеритриту", "Х", трафарет приписки	
Флотореагент "Баритол"	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Флотореагент", "Х" трафарет приписки	
Флотореагент ОПСБ	У власних цистернах в/в або орендованих У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Флотореагент", "Х" трафарет приписки	
Хладон-11 (фтортрихлорметан)	У спеціалізованих цистернах в/в, розрахованих на тиск У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Хладон-11", "Х", трафарет приписки	
Хлорпарафін	У цистернах з універсальним зливним пристроєм У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"С" або "СТ"	
Цирезин петралатумний, неочищений	У цистернах з універсальним зливним пристроєм У спеціалізованих контейнерах-цистернах	"Т"	

Примітки:

1. У графі "У яких вагонах (контейнерах) дозволяється перевозити" букви означають:
"в/в" - вантажовідправник/вантажоодержувач (вантажовласник).
2. У графі "Спеціальні трафарети на цистерні і контейнері" букви означають:
"С" - світлі нафтопродукти, "Т" - темні нафтопродукти, "Х" - хімічні вантажі, "П" - харчові (продовольчі) вантажі.

(додаток 1 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства транспорту України від 31.01.2004 р. N 54,
наказом Міністерства транспорту
та зв'язку України від 12.09.2005 р. N 540,
у редакції наказу Міністерства транспорту
та зв'язку України від 25.11.2008 р. N 1430,
із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства
транспорту та зв'язку України від 05.11.2009 р. N 1135,
наказами Міністерства
інфраструктури України від 21.03.2012 р. N 177,
від 05.11.2014 р. N 565)

Додаток 2
до пункту 1.2.7 Правил перевезення наливних вантажів

УЗ 22

**КОРИНЕЦЬ ПЕРЕСИЛЬНОЇ
НАКЛАДНОЇ**
на порожню цистерну після злиття
світлих нафтопродуктів

**КОРЕШОК ПЕРЕСЫЛОЧНОЙ
НАКЛАДНОЙ**
на порожню цистерну из-под слива
светлых нефтепродуктов

AA 000000

Цистерна № _____
Цистерна № _____
після злиття _____
из-под слива _____

Тип калібрівки цистерни _____
Тип калібрівки цистерни _____
(вказати найменування світлого нафтопродукту, який було злито)
(вказати найменування світлого нафтопродукту)

_____ (повне найменування підприємства, яке зливало вантаж)
_____ (повне найменування підприємства, сливавшего груз)

Дата заповнення пересильної накладної _____ 20__ р. _____ г.
Дата заповнення пересылочной накладной _____ 20__ г. _____ г.

Представник одержувача вантажу _____ (посада і підпис розбірливо) (повномощність і підпис розбористо)
Представитель получателя груза _____

Штемпель одержувача вантажу
Штемпель получателя груза

ф. ГУ-27дс

УЗ 22

ПЕРЕСИЛЬНА НАКЛАДНА
на порожню цистерну після злиття світлих нафтопродуктів

ПЕРЕСЫЛОЧНАЯ НАКЛАДНАЯ
на порожню цистерну из-под слива светлых нефтепродуктов

AA 000000

Код власника Код владельца	Номер цистерни Номер цистерны	Тип калібрівки цистерни Тип калібрівки цистерны	Кількість осей Количество осей
Станція і залізниця відправлення порожньої цистерни Станция и железная дорога отправления порожней цистерны			Код Коды
Відправник (повне найменування підприємства, яке зливало вантаж) Отправитель (полное наименование предприятия, сливавшего груз)			
Найменування вантажу, який було злило із цистерни Наименование груза, слитого из цистерны			
Цистерна злита повністю, зовнішня і внутрішня поверхні котла очищені від залишків вантажу, бруду, шламу та льоду, прилади для злиття справні і закриті, пристрої для plombування цистерни справні. Цистерна слита полностью, внешняя и внутренняя поверхности котла очищены от остатков груза, грязи, шлама и льда, сливные приборы исправны и закрыты, устройства для plombования цистерны исправны.			
Печатка або штемпель вантажоодержувача Печать или штамп грузоодержателя		Представник одержувача вантажу: Представитель получателя груза: Посада _____ Должность _____ Підпис _____ Подпись _____ Дата _____ 20__ р. _____ г. Дата _____	
Календарний штемпель станції відправлення порожньої цистерни Календарный штамп станции отправления порожней цистерны			

Накладна заповнюється на друкарській машинці або з використанням ПЕОМ, штемпелем або чорнилом; накладна з підписами, вивіреними, а також заповнена олівцем не прийняється.
Відправник несе відповідальність за всі наслідки неправильності, неточності або неповноти відомостей, зазначених у пересильній накладній.
Накладная заповняется на пишущей машинке или с использованием ПЭВМ, штампами или чернилами; накладная с подписями, исправленными, а также заповненная карандашом не принимается.
Отправитель несет ответственность за все последствия неправильности, неточности или неполноты сведений, указанных в пересылочной накладной.

ф. ГУ-27дс

Зворотний бік ф. ГУ-27-дс

Відмітка про складання акта щодо виявлення у пункті наливу залишків вантажу в цистерні:

Отметка о составлении акта о недосливе цистерны, обнаруженном в пункте налива:

Цистерна прибула для наливу на станцію _____

Цистерна прибыла под налив на станцию _____

залізниці

ж. д.

Дата _____ 20__ р.

Дата _____ г.

Підписи, що засвідчують складання акта:

Подписи, удостоверяющие составление акта:

Представник станції _____

Представитель станции _____

Представник відправника або
промивально-пропарувального
пункту _____

Представитель отправителя или
промышленно-пропарочного пункта _____

Штемпель станції

Штемпель станции

ПЕРЕЛІК СВІТЛИХ НАФТОПРОДУКТІВ

Алкилат, алкилбензин, асідол, асідолмилонафт, бензин, бензин ароматизований, бензин нестабільний, бензин етильований, бензол, бензолна голівка (аргол), брайтсток (масло для прокатних станів П-28), вапор (масло циліндрове 52), велосід (масло для високошвидкісних механізмів), віскозин (масло циліндрове 24), вольта (масло мінеральне), газойль, голівка бензолна, дистилат вакуумний, ізооктан, гас, гас тракторний 1-го розряду, конденсат із природного газу, контакт (газойлевий, гасовий, нейтралізований), масла (авіаційне, автомобільне, автотракторне, вазелінове, веретяне, висцинове, дизельне, для гепоїдних передач, пресів і прокатних станів, для виготовлення солідолу, зелене, індустриальне, кабельне, компресорне, конденсаторне, машинне, мінеральне, морське, моторне, осьове, пластифікатор ПН-6, рефрижераторне, сепараторне, суднове, трансмісійне, трансформаторне, турбінне, турбогенераторне, турборедукторне, циліндрове, швейне), нафтил, парафін сірниковий (жовтий), пінореагент, петролятум, піробензол, піронафт, пірополімери, рематол, суміш пектанова, сольвент і сольвент-нафта, сировина піролізна, термогазойль, паливо дизельне, паливо Т-1, ТС-1 і Т-2, паливо Т-130 і Т-185, уайт-спірит, фліцид, фракція гасово-газойлева, ефір петролейний.

ПЕРЕЧЕНЬ СВЕТЛЫХ НЕФТЕПРОДУКТОВ

Алкилат, алкилбензин, асидол, асидолмылонафт, бензин, бензин ароматизированный, бензин нестабильный, бензин этилированный, бензол, бензолная головка (аргол), брайтсток (масло для прокатных станов П-28), вапор (масло цилиндрическое 52), велосид (масло для высокоскоростных механизмов), вискозин (масло цилиндрическое 24), вольта (масло минеральное), газойль, головка бензолная, дистилат вакуумный, изооктан, керосин, керосин тракторный 1-го разряда, конденсат из природного газа, контакт (газойлевый, керосиновый, нейтрализованный), масла (авиационное, автомобильное, автотракторное, вазелиновое, веретенное, висциновое, дизельное, для гипоидных передач, прессов и прокатных станов, для изготовления солидола, зеленое, индустриальное, кабельное, компрессорное, конденсаторное, машинное, минеральное, морское, моторное, осевое, пластификатор ПН-6, рефрижераторное, сепараторное, судовое, трансмиссионное, трансформаторное, турбинное, турбогенераторное, турборедукторное, цилиндрическое, швейное), нафтил, парафин спичечный (желтый), пенореагент, петролятум, пиробензол, пиронафт, пирополимеры, рематол, смесь пектановая, сольвент и сольвент-нафта, сырье пиролизное, термогазойль, топливо дизельное, топливо Т-1, ТС-1 и Т-2, топливо Т-130 и Т-185, уайт-спирит, флицид, фракция керосино-газойлевая, эфир петролейный.

Товариство з обмеженою відповідальністю "Науково-технічне транспортне підприємство "Райдо"

(+38 (057) 754-72-11, www.raido.org.ua)

Додаток 3
до пункту 1.2.7 Правил перевезення наливних вантажів

УЗ 22

**КОРИНЕЦЬ ПЕРЕСИЛЬНОЇ
НАКЛАДНОЇ**
на порожню цистерну (бункерний напіввагон) після злиття темних нафтопродуктів

**КОРЕШОК ПЕРЕСЫЛОЧНОЇ
НАКЛАДНОЇ**
на порожню цистерну (бункерний полувагон) из-под слива темных нефтепродуктов

AA 000000

Цистерна (бункерний напіввагон) _____ Тип калібрівки цистерни _____
Цистерна (бункерний полувагон) _____ Тип калібрівки цистерни _____

після злиття _____
из-под слива _____ (вказати найменування темного нафтопродукту, який було злито)
(вказати найменування сливого темного нафтопродукту)

_____ (повне найменування підприємства, яке зливало вантаж)
(повне найменування підприємства, сливавшего груз)

Дата заповнення пересильної накладної _____ 20 __ Р. __ Г.
Дата заповнення пересылочной накладной _____ 20 __ Р. __ Г.

Представник: одержувача вантажу _____
Представитель: получателя груза _____ (посада і підпис розбірливо) (повнота і підпис розбірливо)

Штемпель одержувача вантажу _____
Штемпель получателя груза _____

ф. ГУ-27дт

УЗ 22

ПЕРЕСИЛЬНА НАКЛАДНА
на порожню цистерну (бункерний напіввагон) після злиття темних нафтопродуктів

ПЕРЕСЫЛОЧНАЯ НАКЛАДНАЯ
на порожню цистерну (бункерний полувагон) из-под слива темных нефтепродуктов

AA 000000

Код власника Код владельца	Номер цистерни Номер цистерны	Тип калібрівки цистерни Тип калібрівки цистерны	Кількість осей Количество осей
Станція і залізниця відправлення порожньої цистерни (бункерного напіввагона) Станция и дорога отправления порожней цистерны (бункерного полувагона)			Коды Коды
Відправник: (повне найменування підприємства, яке зливало вантаж) Отправитель: (повне найменування підприємства, сливавшего груз)			
Найменування вантажу, який було злиго в цистерні (бункерного напіввагона) Наименование груза, сливого из цистерны (бункерного полувагона)			
Цистерна (бункерний напіввагон) злита повністю, зовнішня і внутрішня поверхні котла очищені від залишків вантажу, бруду, шламів та льоду, пристави для зняття справки і закриті, пристрій для пломбування цистерни справки. Цистерна (бункерний полувагон) слита повністю, зовнішня і внутрішня поверхні котла очищені від залишків вантажу, бруду, шламів та льоду, сливний пристрій цистерни справки і закриті, пристрій для пломбування цистерни справки.			
Печатка або штемпель вантажоодержувача Печать или штамп грузоотправителя		Представник: одержувача вантажу: Представитель: получателя груза: Посада _____ Должность _____ Підпис _____ Подпись _____ Дата _____ 20 __ Р. __ Г. Дата _____ 20 __ Р. __ Г.	
Календарний штампель станції відправлення порожньої цистерни (бункерного напіввагона) Календарный штампель станции отправления порожней цистерны (бункерного полувагона)			

Накладна заповнюється на дружарській машинці або з використанням ПЕОМ, штампелем або чорнилом; накладна з підписами, відривними, а також заповнена олівцем не приймається.
Відправник несе відповідальність за всі наслідки неправильності, неточності або неповноти відомостей, зазначених ним у пересильній накладній.
Накладная заповняется на пишущей машинке или с использованием ПЭВМ, штампелем или чернилами; накладная с подписями, исправлениями, а также заповненная карандашом не принимается.
Отправитель несет ответственность за все последствия неправильности, неточности или неполноты сведений, указанных им в пересылочной накладной.

ф. ГУ-27дт

Зворотний бік ф. ГУ-27-дт

Відмітка про складання акта про виявлення у пункті наливу залишків вантажу:

Отметка о составлении акта о недосливе цистерны, обнаруженном в пункте налива:

Цистерна (бункерний напіввагон) прибула для наливу на станцію:

Цистерна (бункерный полувагон) прибыла под налив на станцию:

_____ залізниці
ж. д.

Дата _____ 20__ р.

Дата _____ г.

Підписи, що засвідчують складання акта:

Подписи, удостоверяющие составление акта:

Представник станції _____
Представитель станции

Представник відправника або
промивально-пропарувального
пункту _____
Представитель отправителя или
промывочно-пропарочного пункта

Штемпель станції
Штемпель станции

ПЕРЕЛІК ТЕМНИХ НАФТОПРОДУКТІВ

Автол, бітуми марок БН-1, БН-2, БН-3, бітуми рідких марок, речовини допоміжні ОП-7 і ОП-10, гудрон, депресатор АЗНП, деемульгатор НЧК, лакойль, мазут "Пом'якшувач", мазут прямої перегонки, мазут мастильний, мазути топкові, мазут флотський, масло сланцеве, масло солярове, масло сульфатне, милонафт, нафта сира, нафта сира сірчиста, нафта обезсолена, нігролі, пек рідкий, напівгудрон, смола нафтова, соапсток, сульфофрезол, сировина нафтова для виробництва сажі, паливо моторне, паливо нафтове, емульсол.

ПЕРЕЧЕНЬ ТЕМНЫХ НЕФТЕПРОДУКТОВ

Автол, битумы марок БН-1, БН-2, БН-3, битумы жидких марок, вещества вспомогательные (смачиватели) ОП-7 и ОП-10, гудрон, депрессатор АЗНИИ, деэмульгатор НЧК, лакойль, мазут "Мягчитель", мазут прямой перегонки, мазут смазочный, мазути топочные, мазут флотский, масло сланцевое, масло солярное, масло сульфатное, мылонафт, нефть сырая, нефть сырая сернистая, нефть обессоленная, нигролы, пек жидкий, полугудрон, смола нефтяная, соапсток, сульфофрезол, сырье нефтяное для производства сажи, топливо моторное, топливо нефтяное, эмульсол.

АКТ*
про недозлив цистерн (бункерних напіввагонів),
виявлених у пункті наливу

Станція _____
(штемпель станції)

_____ (дата)

Цей акт складений про те, що цистерна (бункерний напіввагон)

N _____ прибула під налив за пересильною накладною

серії _____ N _____

ст. _____ залізниці

з-під зливу _____
(вказати найменування вантажу)

Калібрувальний тип цистерни (бункерного напіввагона) _____

**При огляді цистерни (бункерного напіввагона) встановлено, що внаслідок
неповного зливу залишок вантажу за заміром становив _____ см,**

_____
(повторити словами)

що за таблицею калібровки дорівнює _____ л.

Підписи: Представник станції _____
Оглядач цистерн _____

* Складається в трьох прим., з яких: 1-й і 2-й прим. після заповнення зворотного боку акта разом з пересильною накладною направляються на залізницю зливу і є підставою для нарахування платежів на одержувача, який допустив недозлив цистерни (бункерного напіввагона);

3-й прим. направляється начальнику промивально-пропарювального підприємства і є підставою для матеріального обліку залишку вантажу, видаленого з цистерни (бункерного напіввагона).

Зворотний бік акта ф. ГУ-7а

Цистерна (бункерний напіввагон) № _____, вказана у цьому акті, простояла**
під зливом і очищенням від залишків вантажу

_____ (кількість годин простою вказати словами)

Підписи: Начальник промивально-пропарювального підприємства _____
          Бригадир _____

Печатка або штампель
промивально-
пропарювального
підприємства

_____** У термін простою включається тільки час, який затрачено на видалення недозлитих залишків, без урахування часу на пропарювання і промивання.

(додаток 4 із змінами, внесеними згідно з наказом
Міністерства інфраструктури України від 21.03.2012 р. № 177)

Порядок перевірки кількості етилового (винного) спирту при перевезенні в цистернах

У процесі перевезення спирту в цистернах об'єм спирту в залежності від зміни температури збільшується або зменшується, у зв'язку з чим рівень наливу в цистернах відповідно підвищується або знижується.

Коефіцієнт об'ємного розширення спирту приймається 0,001 на 1° С, а граничне розходження результатів визначення його кількості при відправленні та видачі - 0,2 %.

Кількість спирту, який прибув в цистерні, визначається за допомогою таблиць калібровки залізничних цистерн.

Висота налитого спирту визначається за табличним розміром діаметра котла цистерни, до якого додається фактична висота наливного люка і віднімається висота недоливу.

Відповідно до висоти налитого спирту за таблицею калібровки визначається фактичний об'єм спирту в цистерні в літрах.

Для визначення схоронності або недостачі спирту під час перевезення, якщо температура його змінилася, то при підвищенні температури до об'єму спирту, визначеного відправником, необхідно додати об'єм температурного розширення, а при зниженні температури - відняти. Об'єм температурного розширення визначається як добуток від множення об'єму спирту, визначеного відправником, на коефіцієнт 0,001 і на кількість градусів зміни температури спирту при перевезенні. Крім того, від об'єму, визначеного відправником, необхідно відняти природну втрату спирту при перевезенні, яка розраховується за нормативами, зазначеними в табл. 1.

Розрахований таким чином об'єм спирту порівнюється з фактичним, який визначено при видачі за даними замірів і таблиць калібровки цистерн.

Таблиця 1. Норми природної втрати спирту

Характеристика цистерн	Природна втрата абсолютного спирту за кожний день перевезення, дал			
	Південна зона		Решта території України	
	Жовтень - березень	Квітень - вересень	Жовтень - березень	Квітень - вересень
Чотиривісні	0,3	0,32	0,28	0,3

Для перерахунку природної втрати в декалітри спиртоводневої суміші необхідно природну втрату в декалітрах абсолютного спирту помножити на 100 і розділити на міцність спирту.

До південної зони належать: Автономна Республіка Крим, Миколаївська, Одеська та Херсонська області, райони - Маріупольський Донецької області та Мелітопольський Запорізької області.

Приклад розрахунку

Спирт міцністю 96,57% відправлено в цистерні типу 62, висота недоливу при відправленні 40,6 см, висота наливного люка 15,6 см, температура спирту +2° С, кількість відправленого спирту 7037,5 дал.

На станції призначення при перевірці виявлено: висота недоливу 166 см, висота люка 15,6 см, температура спирту +12° С, міцність спирту 96,57%. Термін перевезення 20 діб, час перевезення - місяць квітень, південна зона.

Згідно з таблицями калібровки цистерн для типу 62 висота наливу спирту на станції призначення: $300 + 3 + 15,6 - 166 = 152,6$ см, фактичний об'єм спирту в цистерні - 3646,9 дал.

Товариство з обмеженою відповідальністю "Науково-технічне транспортне підприємство "Райдо"

Збільшення об'єму спирту за рахунок підвищення температури (12 - 2 = 10) під час перевезення: $7037,5 \times 8 \times 10 \times 0,001 = 70,37$ дал.

Природні втрати абсолютного спирту під час перевезення:
 $0,32 \times 20 = 6,4$ дал, спиртоводної суміші:

$$\frac{6,4 \times 100}{96,57} = 6,62 \text{ дал.}$$

Норма граничного розходження результатів визначення кількості спирту при відправленні та на станції призначення:

$$7037,5 \times 0,2 : 100 = 14,07 \text{ дал.}$$

Недостача спирту, за яку пред'являється претензія:

$$7037,5 + 70,37 - 3646,9 - 6,62 - 14,07 = 3440,28 \text{ дал.}$$
